

ZAKON O ZAŠČITI PREHRANSKE IN PROMETNE OSKRBE PRED DRAGINJO GORIV

PREDLOG

EVA: 2026-2440-0016

I. UVOD

1. Ocena stanja in razlogi za sprejetje predloga zakona

Mednarodni trg nafte in naftnih derivatov je v letu 2026 izpostavljen izredni geopolitični negotovosti. Konflikt na Bližnjem vzhodu in z njim povezane motnje plovbe skozi Hormuško ožino, ki predstavlja ključno tranzitno pot za približno petino svetovnih naftnih tokov, resno povečujejo tveganja za stabilno dobavo surove nafte in derivatov. Ladijski promet skozi to ožino v začetku septembra 2026 ostaja izrazito omejen, zaradi česar je evropski trg pogonskih goriv še posebej občutljiv na motnje v dobavni verigi.

Republika Slovenija nima lastnih pomembnih nahajališč nafte niti delujoče rafinerije, zaradi česar so klasična fosilna goriva v celoti uvožena. Veljavni nacionalni mehanizem oblikovanja cen temelji na borznih cenah naftnih derivatov po viru PLATTS European Marketscan ter gibanju tečaja USD/EUR. Modelske cene se v letu 2026 izračunavajo na podlagi sedemdnevni povprečij petih borznih kotacij, kar v praksi pomeni razmeroma hiter in neposreden prenos mednarodnih cenovnih šokov v domače maloprodajne cene.

Zunanji šoki se v majhnih, uvozno odvisnih državah, kot je Republika Slovenija, nemudoma odrazijo v povečanju stroškov v dobavni verigi. Ker Republika Slovenija na nastanek globalnih geopolitičnih šokov nima vpliva, lahko le z ustreznimi začasnimi interventnimi ukrepi aktivno zmanjša njihov vpliv.

Povišane in nihajoče cene energentov izrazito negativno vplivajo na stroškovno učinkovitost izvajanja dejavnosti, pri katerih poraba goriva predstavlja ključen del operativnih poslovnih stroškov. To je posebej kritično v cestnem prevozništvu, kmetijstvu, gozdarstvu, ribištvu in marikulturi, kjer je poraba goriva neposredno in neločljivo povezana z izvajanjem osnovne dejavnosti.

Cestni prevoznništvo in logistika delujeta kot horizontalni dejavnosti, katerih vhodni stroški se veržno prenašajo v končne cene transporta, hrane, industrijskega blaga, gradbenih materialov in drugih storitev. Tudi v kmetijstvu, gozdarstvu, čebelarstvu, ribištvu in marikulturi gorivo predstavlja neposreden in nepogrešljiv proizvodni vložek pri primarnih opravilih, kot so obdelava tal, setev, nega posevkov, spravilo pridelka, izvajanje živinoreje ter transport. Nadzorovana in ciljno usmerjena pomoč tema izpostavljenima dejavnostima, zato neposredno blaži primarni stroškovni šok upravičencev. Posredno pa tovrstno ukrepanje ključno prispeva k zmanjševanju sekundarnih inflacijskih pritiskov na celotno gospodarstvo, ohranja konkurenčnost ter stabilizira cene znotraj celotne prehranske in oskrbovalne verige.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Temeljni cilj zakona je omiliti posledice dviga cen energentov za dejavnosti, ki so posebej odvisne od uporabe goriv, ter s tem prispevati k stabilnosti prometne in prehranske oskrbe.

Posamezni cilji zakona so zlasti:

- zmanjšati vpliv visokih cen dizelskega goriva na stroške cestnega prevoznništva (z izjemo koncesionarjev, ki izvajajo javni potniški promet),
- zmanjšati vpliv stroškov goriva na izvajanje kmetijske, gozdarske, čebelarke in ribiške dejavnosti ter marikulture,
- zagotoviti ciljno usmerjeno pomoč upravičencem na podlagi dejansko opravljenih kilometrov, oziroma dejansko kupljenih količin goriva,
- preprečiti neupravičeno prejemanje javnih sredstev za iste upravičene stroške,
- spodbujati uporabo energijsko učinkovitih in varnih pnevmatik v cestnem prometu,
- zagotoviti pregleden in učinkovit sistem vlaganja zahtevkov, preverjanja upravičenosti ter izplačevanja pomoči,
- zagotoviti skladnost ukrepov s pravili Evropske unije o državnih pomočeh iz začasnega okvira in pomočeh de minimis.

Zakon s časovno omejenim izvajanjem ukrepov zasleduje predvsem kratkoročno omilitev posledic cenovnih pritiskov na gorivo, pri čemer je subvencija za pnevmatike usmerjena v izboljšanje energijske učinkovitosti in varnosti vozil.

/

2.2 Načela

Predlog zakona temelji na naslednjih načelih:

Načelo ciljnosti in selektivnosti pomoči: Pomoč se namenja jasno določenim skupinam upravičencev in za v zakonu opredeljene stroške in so začasne narave.

Načelo sorazmernosti: Višina pomoči je povezana z dejansko kupljeno količino dizelskega goriva oziroma z dejansko opravljenimi kilometri, pri čemer se upoštevajo določeni normativi oziroma povprečne porabe posameznih kategorij vozil, pri kmetijstvu in gozdarstvu s površino oziroma obsegom dejavnosti ter pri ribištjih, izvajalcih storitev marikulture in čebelarjih s predpisani normativi.

Načelo preglednosti in preverljivosti: Upravičenost se dokazuje z računi in drugimi predpisanimi dokazili, pristojni izvajalec pa lahko podatke preverja pri pristojnih državnih organih in drugih osebah.

Načelo gospodarnosti in preprečevanja neupravičene uporabe javnih sredstev ter dvojnega financiranja: Predlog določa nadzor, vračilo neupravičeno prejetih sredstev skupaj z zakonsko določenimi zamudnimi obrestmi ter pravila o preprečevanju kumulacije pomoči nad dovoljenimi mejami.

Pri dodeljevanju pomoči se upoštevajo veljavna pravila Evropske unije o pomočeh iz začasnega okvira in pomočeh de minimis.

2.3 Poglavitne rešitve

Predlog zakona uvaja več medsebojno povezanih interventnih ukrepov.

Pomoč za nakup dizelskega goriva

Do pomoči so upravičena podjetja z ustrezno licenco za opravljanje cestnih prevozov blaga in potnikov, razen koncesionarjev, ki izvajajo javni potniški promet, ter izvajalci prevozov za lastne potrebe. Upravičen je dejanski nakup dizelskega goriva na območju Republike Slovenije, pri čemer se nakup dokazuje z računom. Dejanska poraba se preverja tudi glede na opravljene kilometre in določene povprečne porabe za kategorije vozil M2, M3, N2 in N3.

Višina pomoči se določi kot razlika med referenčno ceno in zgodovinsko referenčno ceno dizelskega goriva. Referenčna cena se določa kot povprečna sedemdnevna cena brez DDV, trošarine in drugih javnih dajatev.

Subvencija za energijsko učinkovite in varne pnevmatike

Za vozila, ki spadajo v določene kategorije, se uvaja subvencija za nakup in namestitve pnevmatik energijskega razreda A in B kategorij C2 in C3. Skupna višina sredstev je določena v višini 5 milijonov EUR, subvencija pa znaša 150 EUR za posamezno pnevmatiko, nameščeno na vozilo.

Pomoč za kmetijstvo in gozdarstvo

Za nosilce kmetijskih gospodarstev ter določene gozdarje se uvaja pomoč za nakup plinskega olja kot goriva za ogrevanje oziroma KOEL, ki se uporablja za pogon kmetijske in gozdarske mehanizacije. Višina pomoči je vezana na referenčno in pragovno ceno ter na normativne količine goriva glede na vrsto in površino zemljišč.

Predvidena je tudi posebna ureditev za male kmetije, ki ne dosegajo praga za vračilo trošarine.

Posebna ureditev za ribiče, čebelarje in izvajalce marikulture

Ribičem, ki izvajajo gospodarski ribolov, in čebelarjem z vozili, prirejenimi za prevoz čebeljih panjev, se omogoča uveljavljanje pomoči za dizelsko gorivo, ob predložitvi dokazil o dejansko opravljenih vožnjah oziroma premikih čebeljih družin. Za obe skupini so predvidene posebne omejitve priznane količine goriva. Enako velja tudi za izvajalce marikulture, ki pomoč uveljavljajo na podlagi podpisane izjave o obsegu opravljenih strojnih delovnih ur, pri čemer je njihova pomoč prav tako zamejena z najvišjo dovoljeno dnevno porabo dizelskega goriva na plovilo.

Enoten sistem izvajanja ukrepov

Za izvajanje zakona je določen center za podpore, ki vzpostavi in vodi spletne aplikacije, sprejem vloge, preverjanje pogojev, izračun višine pomoči, izdaja odločbe, izvaja izplačila ter vodi evidence in opravlja nadzor.

Vloge za pomoč za gorivo se bodo vlagale na podlagi javnega poziva, medtem ko se subvencija za pnevmatike uveljavljala na podlagi javnega poziva do porabe razpoložljivih sredstev.

Nadzor, vračilo sredstev in preprečevanje dvojnega financiranja

Predlog določa preverjanje podatkov, obveznost hrambe dokumentacije, vračilo neupravičeno prejetih sredstev ter obračun zamudnih obresti. Hkrati določa pravila glede kumulacije pomoči in najvišjih dovoljenih zneskov iz začasnega okvira in pomoči de minimis.

Financiranje

Pomoči in subvencije se financirajo iz sredstev centra za podpore, pri čemer se za vsak ukrep vodijo ločene knjigovodske evidence prejetih in porabljenih sredstev.

3. Ocena finančnih posledic predloga zakona za državni proračun in druga javna finančna sredstva

Predpis ima posledice za državni proračun in druga javnofinančna sredstva.

- **Predpis ima posledice za blagajne javnega financiranja (državni proračun, občinski proračuni ter pokojninska in zdravstvena blagajna).**

- Predpis ima na blagajne javnega financiranja učinek v vrednosti do 40.000 eur.

Predlog zakona nima finančnih posledic za državni proračun, ima pa jih za druga javna finančna sredstva.

- **Predpis ima še druge učinke za državni proračun in druga javnofinančna sredstva, ki niso zajeti v odgovorih na predhodna vprašanja.**

Predlog zakona nima finančnih posledic za državni proračun, ima pa jih za druga javna finančna sredstva.

Za izvajanje predlaganega zakona so z finančna sredstva za predvideno pomoč in subvencije zagotovljena iz sredstev centra za podpore družbe Borzen. Ocena finančnih posledic je pripravljena za šestmesečno obdobje, za izračun finančnih posledic pa je bila uporabljena metodologija, določena s predlogom zakona.

Pri oceni finančnih sredstev za pomoč v cestnem prevozu blaga in potnikov so bili kot podlaga uporabljeni podatki o količini dizelskega goriva, za katero so prevozniška podjetja s sedežem v Republiki Sloveniji v letu 2025 uveljavljala vračilo trošarine.

Ker navedeni podatki predstavljajo letno osnovo, je bil pri oceni finančnih posledic predloga zakona upoštevan 50-odstotni delež letno ocenjene količine oziroma stroška (šest mesecev) šest mesecev.

Pri izračunu pomoči v cestnem prevozu blaga in potnikov je bila upoštevana povprečna referenčna cena dizelskega goriva v višini 1,01807 evra na liter (obdobje od 2. 6. do 1. 9. 2026) in zgodovinska referenčna cena v višini 0,75731 evra na liter. Količina dizelskega goriva, ki je bila podlaga za izračun, znaša 477.720.514 litrov (podatek je za leto 2025). Na podlagi predlagane metodologije znaša ocenjeni strošek pomoči za cestno prevoznništvo 29.082.118 evrov za šestmesečno obdobje izvajanja ukrepa.

Pri oceni pomoči v kmetijstvu, gozdarstvu, ribištvu in marikulturi so bili uporabljeni podatki o prodanih količinah namenskega plinskega olja (KOEL) za potrebe kmetijstva v letu 2025. Omenjena količina znaša 26.528.580 litrov. Ob upoštevanju povprečne referenčne cene KOEL 0,8498 evra na liter in pragovne cene 0,75 evra na liter znaša ocenjeni finančni učinek tega ukrepa 1.925.094 evrov za šestmesečno obdobje.

Za subvencioniranje nakupa energetske učinkovite pnevmatike je predvidenih 5 milijonov evrov. Navedeni znesek predstavlja najvišji predvideni obseg sredstev za izvedbo tega ukrepa.

Skupna okvirna ocena finančnih posledic tako znaša 36.007.212 evrov, pri čemer gre za oceno za obdobje veljavnosti posameznih ukrepov.

Ukrep	Ocenjeni stroški za obdobje izvajanja ukrepa
Pomoč v cestnem prevozu blaga in potnikov	29.821.118 EUR
Pomoč v kmetijstvu	1.925.094 EUR
Subvencije za energetske učinkovite pnevmatike	5.000.000 EUR
Skupaj	36.007.212 EUR

Izračun finančnih posledic temelji na gibanju cene dizelskega goriva in KOEL v obdobju od 2. 6. do 1. 9. 2026. Dejanska višina izplačanih sredstev bo odvisna od gibanja cen goriva v obdobju uporabe zakona. V primeru neugodnih cenovnih gibanj goriva, torej višjih cen od cen, upoštevanih pri pripravi ocene finančnih posledic, bi lahko prišlo do višjih izplačil, medtem ko bi bila v primeru ugodnejših cenovnih gibanj dejanska izplačila nižja od ocenjenih.

4. Navedba, da so sredstva za izvajanje zakona v državnem proračunu zagotovljena, če predlog zakona predvideva porabo proračunskih sredstev v obdobju, za katero je bil državni proračun že sprejet

Predlog zakona nima finančnih posledic za državni proračun, ima pa jih za druga javna finančna sredstva. Pomoči in subvencije se financirajo iz sredstev centra za podpore družbe Borzen.

5. Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih in prilagojenosti predlagane ureditve pravu Evropske unije

5.1 Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih

/

5.2 Prikaz ureditve v pravnem redu Evropske unije

Predlog ni predmet usklajevanja s pravnim redom EU.

5.3 Prikaz ureditve v posameznih državah članicah Evropske unije

Hrvaška

V Republiki Hrvaški je za potrebe kmetijstva, ribolova in akvakulture vzpostavljen sistem uporabe posebej označenega dizelskega goriva, t. i. *plavega dizla*. Gre za plinsko olje, obarvano z modro barvo in označeno s predpisanim indikatorjem, za katero za upravičene namene velja trošarina v višini 0 evrov na 1.000 litrov. V kmetijstvu se plavi dizel uporablja za pogon kmetijskih strojev in registriranih vozil za čebelarske potrebe, v ribolovu in akvakulturi pa za pogon upravičenih plovil in strojev. Upravičenci lahko plavi dizel kupujejo s posebno kartico goriva do količine, do katere so upravičeni.

Republika Hrvaška je v letu 2026 zaradi povišanih cen energentov večkrat posegla tudi v oblikovanje maloprodajne cene plavega dizla z določanjem njegove najvišje maloprodajne cene. Višina najvišje dovoljene cene se periodično prilagaja glede na gibanje cen naftnih derivatov.

Luksemburg

V Luksemburgu so prevozniška podjetja upravičena do neposrednih finančnih donacij iz namenskega paketa v višini 54 milijonov evrov, ki jim pomagajo prebroditi nenaden energetske šok in stabilizirati poslovanje. Specifičnost luksemburškega modela je njegova širša zasnova, saj so do te podpore poleg cestnega tovornega in potniškega prometa enakovredno upravičena tudi podjetja v železniškem tovornem prometu.

Avstrija

V Republiki Avstriji je za leti 2026 in 2027 predviden ukrep povračila dela stroškov dizelskega goriva za kmetijska in gozdarska gospodarstva (*Agrardieselrückvergütung*), namenjen zmanjšanju obremenitev zaradi visokih cen dizelskega goriva. Za izvajanje ukrepa je predvidenih največ 50 milijonov evrov letno, predvidena višina povračila pa znaša približno 15,5 centa na liter dizelskega goriva.

Višina povračila se določa na podlagi normirane porabe goriva glede na obseg in vrsto kmetijskih oziroma gozdarskih površin. Povračilo se uveljavlja prek zbirne vloge (*Mehrfachantrag*) pri Agrarmarkt Austria (AMA).

6. Zunanji strokovnjak oziroma pravna oseba, ki je sodelovala pri pripravi predloga zakona

Pri pripravi predpisa ni sodeloval zunanji strokovnjak oziroma pravna oseba.

7. Navedba, kateri predstavniki predlagatelja bodo sodelovali pri delu državnega zbora in delovnih teles

- Jernej Vrtovec, minister za infrastrukturo in energetiko
- Janez Cigler Kralj, minister za kmetijstvo
- mag. Damijan Jaklin, državni sekretar, Ministrstvo za infrastrukturo in energetiko
- Marko Dvornik, državni sekretar, Ministrstvo za infrastrukturo in energetiko
- dr. Tomaž Žagar, državni sekretar, Ministrstvo za infrastrukturo in energetiko
- Damijan Leskovšek, v.d. generalnega direktorja Direktorata za ceste in cestni promet, Ministrstvo za infrastrukturo in energetiko
- Tanja Kocjančič, vodja Sektorja za cestni promet, Direktorat za ceste in cestni promet, Ministrstvo za infrastrukturo in energetiko
- Mirna Tomažin, sekretarka, Direktorat za energetiko, Ministrstvo za infrastrukturo in energetiko
- Mojca Erjavec, državna sekretarka, Ministrstvo za kmetijstvo
 - Andrej Hafner, v.d. generalnega direktorja Direktorata za kmetijstvo, Ministrstvo za kmetijstvo

II. BESEDILO ČLENOV

Zakon o zaščiti prehranske in prometne oskrbe pred druginjo goriv

I. POGLAVJE SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen (vsebina zakona)

(1) S tem zakonom se zaradi omilitve posledic dviga cen energentov in povečanja energijske učinkovitosti določajo začasni ukrepi v cestnem prevozu blaga in potnikov, v kmetijstvu, gozdarstvu, ribištvi ter marikulturi.

(2) S tem zakonom se za namen iz prejšnjega odstavka odstopa od določb naslednjih zakonov:

- Zakona o prevozih v cestnem prometu (Uradni list RS, št. 6/16 – uradno prečiščeno besedilo, 67/19, 94/21, 54/22 – ZUJPP, 105/22 – ZZNŠPP, 18/23 – ZDU-1O, 23/24 in 21/25; v nadaljnjem besedilu: ZPCP-2);
- Zakona o spodbujanju rabe obnovljivih virov energije (Uradni list RS, št. 112/25; v nadaljnjem besedilu: ZSROVE-1).

II. POGLAVJE ZAČASNI UKREPI V CESTNEM PREVOZU BLAGA IN POTNIKOV

1. oddelek Upravičenci

2. člen (upravičenci v sektorju cestnega prevoza blaga in potnikov)

(1) Upravičenci oziroma upravičenke (v nadaljnjem besedilu: upravičenci) do pomoči in subvencije po tem zakonu so pravne osebe in samostojni podjetniki posamezniki, razen njihovih podružnic v tujini, ki so vpisani v Poslovni register Slovenije in opravljajo registrirano gospodarsko dejavnost za cestni tovorni promet ali mestni kopenski potniški promet ali medkrajevni in drugi cestni potniški promet. Podjetje mora na dan izdaje odločbe o dodelitvi pomoči ali subvencije imeti veljavno licenco za prevoz blaga ali potnikov v notranjem cestnem prometu iz 19. člena Zakona o prevozih v cestnem prometu (Uradni list RS, št. 6/16 – uradno prečiščeno besedilo, 67/19, 94/21, 54/22 – ZUJPP, 105/22 – ZZNŠPP, 18/23 – ZDU-1O, 23/24 in 21/25; v nadaljnjem besedilu: ZPCP-2) ali veljavno licenco Skupnosti iz 32.a člena ZPCP-2.

(2) Do pomoči in subvencij po tem zakonu so upravičene pravne osebe in samostojni podjetniki posamezniki, katerih vozila so uvrščena v kategorije iz drugega odstavka 5. člena tega zakona.

(3) Upravičenci do pomoči po tem zakonu so tudi pravne osebe in samostojni podjetniki posamezniki, razen njihovih podružnic v tujini, ki so vpisani v Poslovni register Slovenije in opravljajo prevoz oseb ali blaga za lastne potrebe v skladu z 82. oziroma 85. členom ZPCP-2 in opravljajo registrirano gospodarsko dejavnost.

- (4) Do pomoči in subvencije po tem zakonu za posamezno vozilo ni upravičen upravičenec:
- če se vozilo, ki je predmet pomoči ali subvencije, uporablja ali je namenjeno za izvajanje gospodarske javne službe ali
 - če se v zvezi z vozilom na drugi pravni podlagi prejema nadomestilo oziroma druga javna sredstva, v okviru katerih so stroški nakupa, financiranja, lizinga ali amortizacije tega vozila že neposredno ali posredno priznani kot upravičeni stroški.

2. oddelek
Pomoč za nakup dizelskega goriva

3. člen
(upravičeni stroški in način določitve višine pomoči)

(1) Pomoč iz tega oddelka se dodeljuje za cestni prevoz potnikov in blaga za plačane nakupe dizelskega goriva v Republiki Sloveniji v obdobju od 4. junija 2026 do 31. decembra 2026 oziroma do dneva prenehanja veljavnosti oziroma uporabe Sporočila Komisije - Začasni okvir za ukrepe državne pomoči v podporo gospodarstvu zaradi krize na Bližnjem vzhodu (UL C št. C/2026/2593 z dne 5. 5. 2026; v nadaljnjem besedilu: začasni okvir) iz 22. člena tega zakona.

(2) Upravičenec uveljavlja pomoč na podlagi kupljene količine dizelskega goriva, ki jo dokazuje z računom, izdanim na njegovo ime, ter na podlagi opravljenih kilometrov, izkazanih z mesečno evidenco opravljenih voženj iz 4. člena tega zakona. Računa, ki je nižji od 20 eurov, ni mogoče uveljavljati.

(3) Za upravičence, ki opravljajo cestni prevoz potnikov in blaga, višina pomoči znaša največ 70 odstotkov dodatnih stroškov dizelskega goriva, ugotovljenih kot pozitivna razlika med referenčno ceno in zgodovinsko referenčno ceno.

(4) Referenčna cena je cena litra dizelskega goriva brez DDV, trošarine in drugih javnih dajatev, ter se določi kot povprečna 7-dnevna cena, izračunana v skladu z uredbo, ki ureja oblikovanje cen določenih naftnih derivatov za tisto obdobje, ki je veljala v času nakupa dizelskega goriva.

(5) Na podlagi začasnega okvira znaša zgodovinska referenčna cena 0,75731 eura na liter dizelskega goriva in ustreza referenčni ceni na dan 30. junija 2026.

(6) Če je referenčna cena enaka ali nižja od zgodovinske referenčne cene iz prejšnjega odstavka, se pomoč za posamezni nakup ne izplača.

(7) Ministrstvo, pristojno za promet, tedensko sporoči centru za podpore referenčno ceno iz četrtega odstavka tega člena.

(8) Višina pomoči se določi po formuli:

$$P = QP \times \max [0; (CR - ZCP) \times 0,70]$$

pri čemer je:

P – znesek pomoči,

QP – priznana količina dizelskega goriva v litrih, določena v skladu s 5. členom tega zakona,

CR – referenčna cena dizelskega goriva v eurih na liter,

ZCP – zgodovinska referenčna cena dizelskega goriva v eurih na liter.

(9) Upravičenec, ki kljub prejeti pomoči, od uveljavitve tega zakona poviša ceno prevoza, mora to pomoč v celoti vrniti, saj se šteje, da je s povišanjem cene prevoza povečane stroške dizelskega goriva prevail na končnega potrošnika.

(10) Pomoč iz tega člena se dodeli v skladu z 22. členom tega zakona.

4. člen **(dokazila za uveljavljanje pomoči)**

(1) Upravičenec nakup dizelskega goriva izkaže z računom, izdanim na njegovo ime, iz katerega so razvidni naslednji podatki:

- prodajalec goriva,
- datum nakupa,
- količina kupljenega goriva,
- cena goriva,
- obračun DDV in drugih dajatev.

(2) Upravičenec k računu priloži izjavo o opravljenih kilometrih, povezanih s porabo dizelskega goriva v obdobju, za katero uveljavlja pomoč. Izjavi, ki mora biti podpisana in mora vsebovati navedbo, da je upravičenec seznanjen s kazensko in odškodninsko odgovornostjo za navajanje neresničnih dejstev v zvezi z uveljavljanjem pomoči, priloži mesečno evidenco opravljenih voženj, iz katere so za posamezne vožnje razvidni datum vožnje, relacija oziroma kraj začetka in zaključka vožnje ter število prevoženih kilometrov.

5. člen **(priznana količina dizelskega goriva)**

(1) Upravičencu do pomoči se prizna kupljena količina dizelskega goriva, ki jo je kupil za uporabo vozila pri opravljanju dejavnosti in jo izkazuje z ustreznimi dokazili o nakupu.

(2) Pri preverjanju upravičenosti do pomoči se za posamezno kategorijo vozila upošteva povprečna poraba dizelskega goriva, določena za kategorijo, v katero je vozilo uvrščeno, in sicer za vozilo:

- kategorije M2 (avtobus, katerega največja dovoljena masa ne presega 5 ton): 15 litrov na 100 km,
- kategorije M3 (avtobus, katerega največja dovoljena masa presega 5 ton): 28 litrov na 100 km,
- kategorije N2 (tovorno vozilo od 3,5 do 12 t največje dovoljene mase): 20 litrov na 100 km,
- kategorije N3 (solo tovornjak): 28 litrov na 100 km,
- kategorije N3 (vlačilec s polpriklonnikom ali priklonnikom): 30 litrov na 100 km.

(3) Priznana količina dizelskega goriva za posamezno vozilo se določi na podlagi dejansko opravljenih kilometrov in povprečne porabe dizelskega goriva za kategorijo vozila iz prejšnjega odstavka, pri čemer priznana količina ne sme presegati dejansko kupljene količine dizelskega goriva, izkazane z računi iz prejšnjega člena, in se določi po formuli:

$$QP = \min[QR; (KM \times PP)/100]$$

pri čemer je:

QP – priznana količina dizelskega goriva v litrih,

QR – količina dejansko kupljenega dizelskega goriva, izkazana z računi,

KM – število dejansko opravljenih in izkazanih kilometrov,

PP – povprečna poraba dizelskega goriva za posamezno kategorijo vozila v litrih na 100 kilometrov.

3. oddelek

Subvencija za nakup in namestitve pnevmatik

6. člen

(vrste pnevmatik in obdobje upravičenosti)

(1) Subvencija se dodeli v skladu s pogoji iz 24. člena tega zakona za nakup in namestitve energijsko učinkovitih in varnih pnevmatik energijskega razreda A ali B, kategorij C2 in C3, ki so bile kupljene in nameščene na vozila za cestni promet v obdobju od 1. oktobra 2026 do 31. maja 2027.

(2) Subvencija iz prejšnjega odstavka se dodeli upravičencem iz prvega odstavka 2. člena tega zakona, ki morajo imeti v času izdaje odločbe o dodelitvi subvencije v Republiki Sloveniji registrirano vozilo, ki bo predmet subvencije.

(3) V primeru finančnega lizinga lahko vlogo za dodelitev subvencije vloži tudi uporabnik vozila, če je v pogodbi o finančnem lizingu določeno, da bo po izteku finančnega lizinga postal lastnik vozila. Vlagatelj mora biti uporabnik vozila po pogodbi o finančnem lizingu ob nakupu in namestitvi pnevmatik ter na dan izdaje odločbe. Vlagatelj mora biti po prvi registraciji prvi lastnik vozila oziroma na podlagi sklenjene pogodbe o finančnem lizingu prvi zakupnik (lizingojemalec) vozila, ki je predmet subvencije.

7. člen

(upravičeni stroški in višina subvencije za pnevmatike)

(1) Subvencija se dodeli za nakup pnevmatik, nameščenih na vozila:

- kategorije N2, katerih največja dovoljena masa presega 7,5 t
- kategorije N3,
- kategorije M3,
- kategorije O3,
- kategorije O4.

(2) Subvencija se lahko dodeli tudi za pnevmatike, kupljene v tujini, če za iste upravičene stroške ni bila izplačana ali zaprošena druga pomoč Republike Slovenije ali druge države članice Evropske unije in je bila v Republiki Sloveniji plačana okoljska dajatev skladno z uredbo, ki ureja okoljsko dajatev zaradi onesnaževanja okolja zaradi nastajanja izrabljenih pnevmatik. Pnevmatike, kupljene v tujini, mora upravičenec vnesti v Republiko Slovenijo oziroma uvoziti iz tretje države z namenom dajanja v promet v Republiki Sloveniji ali zaradi lastne uporabe.

(3) Skupna višina sredstev za subvencije znaša 5 milijonov eurov. Subvencije se dodeljujejo do porabe razpoložljivih sredstev. Višina subvencije znaša 150 eurov za posamezno pnevmatiko, nameščeno na vozilo.

(4) Subvencija iz tega člena se dodeli v skladu s 24. členom tega zakona.

III. POGLAVJE ZAČASNI UKREPI V KMETIJSTVU

8. člen (upravičenec)

Upravičenec do pomoči je fizična ali pravna oseba, ki je na dan oddaje vloge za uveljavitev pomoči:

- nosilec kmetijskega gospodarstva, ki je vpisan v register kmetijskih gospodarstev, v letu 2026 pa je oddal zbirno vlogo v skladu s predpisom, ki ureja izvedbo ukrepov kmetijske politike;

- čebelar, ki je oseba, vpisana v register čebelnjakov kot odgovorna oseba za vzrejo čebel, in je v skladu z zakonom, ki ureja trošarine, upravičena do nakupa plinskega olja kot goriva za ogrevanje iz tarifne oznake 2710 19 42 in 2710 19 44 (v nadaljnjem besedilu: KOEL), ki se v skladu s predpisi, ki urejajo trošarino, uporablja za pogon kmetijske in gozdarske mehanizacije, namenjena prevozu čebeljih panjev;

- lastnik gozda;
- izvajalec del v gozdu, ki predloži zapisnik gozdarske inšpekcije, da izpolnjuje pogoje o strokovni usposobljenosti in pogoje po predpisih, ki urejajo varnost in zdravje pri delu,

- izvajalec storitev s kmetijsko mehanizacijo;
- ribič, ki izvaja gospodarski ribolov, je vpisan v evidenco ribiških plovil ter ima dovoljenje za gospodarski ribolov v skladu z zakonom, ki ureja morsko ribištvo;

- oseba, ki opravlja dejavnost marikulture, in je vpisana v evidenco plovil, ki se uporabljajo v marikulturi v skladu z zakonom, ki ureja morsko ribištvo.

9. člen (pomoč kmetijstvu za nakup KOEL)

(1) Upravičenec iz prve alineje prejšnjega člena, ki je fizična oseba in ni samostojni podjetnik posameznik, in upravičenec iz tretje alineje prejšnjega člena, lahko uveljavlja pomoč za nakup KOEL, ki se v skladu s predpisi, ki urejajo trošarino, uporablja za pogon kmetijske in gozdarske mehanizacije, in ga upravičenec opravi v Republiki Sloveniji v upravičenem obdobju, določenem v prvem odstavku 16. člena tega zakona. Računa, ki je nižji od 20 eurov, ni mogoče uveljavljati.

(2) Upravičenec iz prejšnjega odstavka uveljavlja pomoč na podlagi dejansko kupljene količine goriva, ki jo dokazuje z računom, ki vsebuje podatke iz prvega odstavka 4. člena tega zakona, pri čemer ni treba, da se račun glasi na ime upravičenca. Računu mora biti priložena izjava, ki mora biti podpisana in mora vsebovati navedbo, da je upravičenec seznanjen s kazensko in odškodninsko odgovornostjo za navajanje neresničnih dejstev v zvezi z uveljavljanjem pomoči.

(3) Višina pomoči se določi na liter kupljenega KOEL in se izračuna kot razlika med referenčno ceno KOEL in pragovno ceno KOEL.

(4) Referenčna cena iz prejšnjega odstavka je cena litra KOEL, brez DDV, trošarine in drugih javnih dajatev, in se določi kot povprečna 7-dnevna cena, ki se izračuna v skladu z uredbo, ki ureja oblikovanje cen določenih naftnih derivatov, za tisto obdobje, ki je veljala v času nakupa KOEL.

(5) Pragovna cena iz tretjega odstavka tega člena znaša 0,75 eura na liter KOEL.

(6) Če je referenčna cena enaka ali nižja od pragovne cene iz prejšnjega odstavka, se pomoč za posamezni nakup ne izplača.

(7) Ministrstvo, pristojno za promet, tedensko sporoči centru za podpore referenčno ceno iz četrtega odstavka tega člena.

(8) Višina pomoči se določi po formuli:

$$P = QP \times \max[0; (CR - CP)]$$

pri čemer je:

P – znesek pomoči,

QP – priznana količina KOEL v litrih,

CP – pragovna cena KOEL v eurih na liter,

CR – referenčna cena KOEL v eurih na liter.

(9) Najvišja poraba goriva, za katero se lahko upravičencu dodeli pomoč, znaša na mesec:

– 50,1 litrov na hektar njive, njive za rejo polžev, jagod na njivi, trajnih rastlin na njivskih površinah, rastlinjaka, rastlinjaka s sadnimi rastlinami, matičnjaka, trajnega travnika, hmeljišča v premeni, ekstenzivnega sadovnjaka, travinj z razpršenimi neupravičenimi značilnostmi, začasnih travinj in kmetijskega zemljišča v pripravi;

– 105 litrov na hektar vinograda, intenzivnega sadovnjaka, hmeljišča, oljčnika ali ostalih trajnih nasadov;

– 12,51 litrov na hektar plantaže gozdnega drevja;

– 7,5 litrov na hektar gozda, ki ga ima v lasti upravičenec iz tretje alineje prejšnjega člena na dan uveljavitve tega zakona.

(10) Površina iz prve, druge in tretje alineje prejšnjega odstavka je razvidna iz evidence dejanske rabe kmetijskih in gozdnih zemljišč v skladu s pravilnikom, ki ureja evidenco dejanske rabe kmetijskih in gozdnih zemljišč, na dan uveljavitve tega zakona.

(11) Pomoč iz tega člena se dodeli v skladu s 25. členom tega zakona.

10. člen

(pomoč za upravičence pod pragom za pravico do KOEL)

(1) Ne glede na osmi odstavek prejšnjega člena se za upravičenca iz prve in tretje alineje 8. člena tega zakona, ki v skladu z zakonom, ki ureja trošarino, ne dosega praga za uporabo KOEL kot goriva za kmetijsko in gozdarsko mehanizacijo, višina pomoči določi po naslednji formuli:

$$P = QP \times \max[0; (CR - ZCP)]$$

pri čemer je:

P – znesek pomoči,

QP – priznana količina dizelskega goriva v litrih, pri čemer se upošteva najvišja poraba goriva iz devetega odstavka prejšnjega člena,

CR – referenčna cena dizelskega goriva v eurih na liter,

ZCP – zgodovinska referenčna cena dizelskega goriva v eurih na liter.

(2) Pomoč iz tega člena se dodeli v skladu s 25. členom tega zakona.

11. člen

(pomoč nosilcem kmetijskih gospodarstev, ki so samostojni podjetniki posamezniki ali pravne osebe)

(1) Upravičencu iz prve alineje 8. člena tega zakona, ki je samostojni podjetnik posameznik ali pravna oseba, se pomoč dodeli v skladu z 9. členom in pod pogoji iz 23. člena tega zakona.

(2) Ne glede na deveti odstavek 9. člena tega zakona se višina pomoči določi po formuli:

$$P = QP \times \max[0; (CR - CP) \times 0,70]$$

pri čemer je:

P – znesek pomoči,

QP – priznana količina KOEL v litrih,

CP – pragovna cena KOEL v eurih na liter,

CR – referenčna cena KOEL v eurih na liter.

12. člen

(pomoč izvajalcem del v gozdu in izvajalcem storitev s kmetijsko mehanizacijo)

(1) Upravičencu iz četrte in pete alineje 8. člena tega zakona se pomoč za nakup dizelskega goriva za opravljeno delo ali storitev dodeli v skladu 9. členom tega zakona.

(2) Ne glede na osmi odstavek 9. člena tega zakona se višina pomoči določi v skladu s prejšnjim členom.

(3) Ne glede na deveti odstavek 9. člena tega zakona znaša najvišja priznana količina dizelskega goriva 7 litrov na delovno uro za storitve s kmetijsko in gozdarsko mehanizacijo, pri čemer se:

– pri spravilu lesa upošteva 4m³ na uro,

– delovne ure ali količina pospravljenega lesa izkazujejo z računom o opravljeni storitvi in izjavo o opravljenih strojnih delovnih urah.

(4) Upravičenec, ki kljub prejeti pomoči, od uveljavitve tega zakona poviša ceno opravljenega dela ali storitve, mora to pomoč v celoti vrniti, saj se šteje, da je s povišanjem cene opravljenega dela ali storitve stroške dizelskega goriva prevail na končnega potrošnika.

(5) Pomoč iz tega člena se dodeli v skladu s 24. členom tega zakona.

13. člen **(pomoč ribičem in osebam, ki opravljajo dejavnost marikulture)**

(1) Za upravičence iz šeste in sedme alineje 8. člena tega zakona se za dodelitev pomoči za nakup dizelskega goriva smiselno uporablja 2. oddelek II. poglavja tega zakona.

(2) Ne glede na drugi odstavek 4. člena tega zakona upravičenec računu priloži:

- izpis iz ladijskega dnevnika za obdobje, za katerega uveljavlja pomoč, s katerim dokazuje dejansko porabo dizelskega goriva v tem obdobju, če gre za upravičenca iz šeste alineje 8. člena tega zakona;
- izjavo o obsegu opravljenih delovnih ur, če gre za upravičenca iz sedme alineje 8. člena tega zakona;
- izjavo, ki mora biti podpisana in mora vsebovati navedbo, da je upravičenec seznanjen s kazensko in odškodninsko odgovornostjo za navajanje neresničnih dejstev v zvezi z uveljavljanjem pomoči.

(3) Ne glede na drugi in tretji odstavek 5. člena tega zakona najvišja priznana količina dizelskega goriva znaša 350 litrov na posamezen ladijski dnevnik oziroma na posamezen dan.

(4) Pomoč iz tega člena se dodeli pod pogoji iz 23. člena tega zakona.

14. člen **(pomoč čebelarjem za prevoz čebeljih panjev)**

(1) Upravičencu iz druge alineje 8. člena tega zakona se pomoč za nakup KOEL za vozila, prirejena za prevoz čebeljih panjev, dodeli v skladu z 9. členom tega zakona.

(2) Ne glede na deveti odstavek 9. člena tega zakona najvišja priznana količina KOEL znaša 20 litrov na 100 km prevožene razdalje, pri čemer dejansko opravljene kilometre v povezavi s porabo KOEL za obdobje, za katerega uveljavlja pomoč, upravičenec izkazuje z dnevnikom premikov čebeljih družin. Računu za nakup KOEL mora biti priložena izjava, ki mora biti podpisana in mora vsebovati navedbo, da je upravičenec seznanjen s kazensko in odškodninsko odgovornostjo za navajanje neresničnih dejstev v zvezi z uveljavljanjem pomoči.

(3) Pomoč iz tega člena se dodeli v skladu s 25. členom tega zakona.

IV. POGLAVJE **IZVAJANJE UKREPOV**

15. člen **(izvajalec ukrepov)**

(1) Ne glede na 19. člen Zakona o spodbujanju rabe obnovljivih virov energije (Uradni list RS, št. 112/25; v nadaljnjem besedilu: ZSROVE-1) center za podpore po javnem pooblastilu opravlja tudi naloge za izvajanje tega zakona, in sicer:

- vzpostavi in upravlja informacijski sistem za vlaganje vlog za dodelitev pomoči in subvencij;
- pripravlja in objavlja javne pozive za dodelitev pomoči in subvencij;
- sprejema in obravnava vloge za dodelitev pomoči in subvencij;
- izdaja odločbe o dodelitvi pomoči in subvencij;
- izvaja izplačila dodeljenih pomoči in subvencij;
- vodi evidence o prejetih vlogah, izdanih odločbah in izplačanih pomočeh in subvencijah;
- izvaja nadzor nad upravičenostjo do pomoči in subvencij ter opravlja druge naloge, določene s tem zakonom,
- izdaja odločbe o vračilu že izplačanih sredstev.

(2) Center za podpore vodi ločene računovodske obračune in evidence o sredstvih za izvajanje nalog iz tega zakona.

(3) Ministrstvo, v katerega pristojnost spada posamezen ukrep iz tega zakona, in center za podpore skleneta pogodbo, s katero pogodbeni stranki uredita medsebojne pravice in obveznosti v zvezi z izvajanjem nalog iz tega zakona, zlasti glede načina izvajanja nalog, načina financiranja izvajanja nalog in poročanja.

(4) Stroški izvajanja nalog iz tega člena se krijejo iz sredstev centra za podpore v višini dejansko nastalih, potrebnih in izkazanih stroškov. Stroški izvajanja nalog iz tega člena niso del financiranja na podlagi ZSROVE-1 ali iz drugih javnih virov.

(5) Za izvajanje nalog po tem zakonu center za podpore obdeluje vse potrebne osebne podatke upravičencev, zlasti ime in priimek, davčno številko, stalno prebivališče, identifikacijsko številko vozila, kontaktne podatke in transakcijski račun.

(6) Osebni podatki iz prejšnjega odstavka se lahko uporabljajo le za izvajanje ukrepov po tem zakonu in za namene preverjanja dvojnega financiranja oziroma spoštovanja pravil o državnih pomočeh. Za namen izpolnjevanja obveznosti spremljanja in poročanja o državnih pomočeh se osebni podatki hranijo še deset let od dneva dodelitve posamezne pomoči oziroma subvencije.

16. člen

(ugotavljanje upravičenosti do pomoči za nakup goriva in izplačilo)

(1) Upravičenec uveljavlja pomoč za nakup goriva v upravičenem obdobju od 4. junija 2026 do 31. decembra 2026.

(2) Upravičenec vloži pri centru za podpore prek spletne aplikacije vlogo za dodelitev pomoči (v nadaljnjem besedilu: vloga). Vlogo za upravičene nakupe goriva v decembru 2026 upravičenec vloži najpozneje do 1. februarja 2027. Vloga vsebuje podatke, potrebne za ugotavljanje upravičenosti do pomoči in izračun njene višine ter dokazila predpisana s tem zakonom, iz katerih je mogoče ugotoviti količino in ceno kupljenega goriva.

(3) Center za podpore v javnem pozivu, ki ga objavi na svoji spletni strani, določi namen poziva, upravičence, potrebna dokazila, roke za vložitev vloge, postopek dodeljevanja in podrobnosti glede oddaje in obdelave vloge, vključno z začetkom in trajanjem sprejema vlog.

(4) Če vloga ne vsebuje vseh podatkov in dokazil, center za podpore upravičenca pozove k dopolnitvi v roku, ki ne sme biti krajši od petih delovnih dni. Če upravičenec vloge v tem roku ne dopolni, center za podpore vlogo s sklepom zavrže.

(5) Center za podpore v dveh mesecih po prejemu vloge izda odločbo, s katero ugotovi upravičenost do pomoči in njeno višino, ter jo upravičencu nakaže na njegov transakcijski račun najpozneje v 30 dneh od dokončnosti odločbe. Za vprašanja, ki jih ta zakon ne ureja, se smiselno uporablja zakon, ki ureja splošni upravni postopek.

(6) Zoper odločbo iz prejšnjega odstavka je za upravičence v cestnem prevozu blaga in potnikov dopustna pritožba pri ministrstvu, pristojnem za promet.

(7) Zoper odločbo iz petega odstavka tega člena je za upravičence s področja kmetijstva, gozdarstva, ribištva in marikulture dopustna pritožba pri ministrstvu, pristojnem za kmetijstvo.

(8) Za namen izvajanja nalog po tem zakonu lahko center za podpore podatke, ki jih potrebuje za ugotavljanje upravičenosti in višine pomoči, preverja pri Finančni upravi Republike Slovenije, pristojnih ministrstvih, prodajalcih goriva in drugih pristojnih organih.

(9) Upravičenec hrani dokazila v izvirniku in dokumentaciji v zvezi z uveljavljanjem pomoči najmanj deset let od dneva dodelitve pomoči.

17. člen

(ugotavljanje upravičenosti do pomoči za nakup KOEL ter izplačilo)

(1) Upravičenec uveljavlja pomoč za nakup KOEL v upravičenem obdobju iz prvega odstavka prejšnjega člena.

(2) Upravičenec vloži pri centru za podpore prek spletne aplikacije vlogo za upravičene nakupe goriva v decembru 2026 najpozneje do 1. februarja 2027. Vloga vsebuje podatke, potrebne za ugotavljanje upravičenosti do pomoči in izračun njene višine ter dokazila, predpisana s tem zakonom, iz katerih je mogoče ugotoviti količino in ceno kupljenega KOEL.

(3) Center za podpore v javnem pozivu, ki ga objavi na svoji spletni strani, določi namen poziva, upravičence, potrebna dokazila, roke za vložitev vloge, postopek dodeljevanja in podrobnosti glede oddaje vloge, vključno z začetkom in trajanjem sprejema vlog.

(4) Če vloga ne vsebuje vseh podatkov in dokazil, center za podpore upravičenca pozove k dopolnitvi v roku, ki ne sme biti krajši od petih delovnih dni. Če upravičenec vloge v tem roku ne dopolni, center za podpore vlogo s sklepom zavrže.

(5) Center za podpore v dveh mesecih po prejemu vloge izda odločbo, s katero ugotovi upravičenost do pomoči in njeno višino in jo upravičencu nakaže na njegov transakcijski račun najpozneje v 30 dneh od dokončnosti odločbe. Za vprašanja, ki jih ta zakon ne ureja, se smiselno uporablja zakon, ki ureja splošni upravni postopek.

(6) Zoper odločbo iz prejšnjega odstavka je dopustna pritožba pri ministrstvu, pristojnem za kmetijstvo.

(7) Za namen izvajanja nalog po tem zakonu lahko center za podpore podatke, ki jih potrebuje za ugotavljanje upravičenosti in višine pomoči, preverja pri Finančni upravi Republike Slovenije, pristojnih ministrstvih, prodajalcih goriva in drugih pristojnih organih.

(8) Upravičenec hrani dokazila v izvorniku in dokumentaciji v zvezi z uveljavljanjem pomoči najmanj deset let od dneva dodelitve pomoči.

18. člen

(ugotavljanje upravičenosti do subvencije za nakup pnevmatik in izplačilo)

(1) Upravičenec pri centru za podpore preko spletne aplikacije vloži vlogo za izplačilo subvencije za nakup pnevmatik. Vlogi priloži dokazila, določena s tem zakonom. Vloge se obravnavajo in sredstva izplačujejo po vrstnem redu prispetja vlog do porabe razpoložljivih sredstev.

(2) Vlogo na javni poziv se lahko vloži od dneva objave javnega poziva na spletni strani centra za podpore do porabe razpoložljivih sredstev in objave zaključka javnega poziva na spletni strani centra za podpore.

(3) Center za podpore v javnem pozivu, ki ga objavi na svoji spletni strani, določi namen poziva, upravičence, potrebna dokazila, roke za vložitev vloge, postopek dodeljevanja in podrobnosti glede oddaje in obdelave vloge, vključno z začetkom in trajanjem sprejema vlog.

(4) Če vloga ne vsebuje vseh podatkov in dokazil, center za podpore upravičenca pozove k dopolnitvi v roku, ki ne sme biti krajši od petih delovnih dni. Če upravičenec vloge v tem roku ne dopolni, center za podpore vlogo s sklepom zavrže.

(5) Center za podpore v dveh mesecih po prejemu vloge izda odločbo, s katero ugotovi upravičenost do subvencije in jo upravičencu nakaže na njegov transakcijski račun najpozneje v 30 dneh od dokončnosti odločbe. Za vprašanja, ki jih ta zakon ne ureja, se smiselno uporablja zakon, ki ureja splošni upravni postopek.

(6) Zoper odločbo iz prejšnjega odstavka je dopustna pritožba pri ministrstvu, pristojnem za promet.

(7) Za namen izvajanja nalog po tem zakonu lahko center za podpore podatke, ki jih potrebuje za ugotavljanje upravičenosti in višine pomoči, preverja pri Finančni upravi Republike Slovenije, pristojnih ministrstvih, prodajalcih goriva in drugih pristojnih organih.

(8) Upravičenec hrani originalna dokazila in dokumentacijo v zvezi z uveljavljanjem pomoči najmanj deset let od dneva dodelitve pomoči.

19. člen

(nadzor in vračilo pomoči)

(1) Center za podpore opravlja nadzor nad upravičenostjo do pomoči oziroma subvencije ter nad namensko in zakonito porabo dodeljenih sredstev. V okviru nadzora lahko od upravičenca zahteva podatke, listine, pojasnila in druga dokazila, preverja podatke pri organih in drugih osebah iz osmega odstavka 16. člena, sedmega odstavka 17. člena oziroma sedmega odstavka 18. člena tega zakona ter opravi pregled dokumentacije in predmeta subvencije na kraju samem.

(2) Če se ugotovi, da upravičenec ni izpolnjeval pogojev za pridobitev pomoči oziroma subvencije, da je pomoč oziroma subvencijo uporabil v nasprotju z njenim namenom, da je navedel nepravilne, neresnične ali nepopolne podatke, da je prejel pomoč v previsokem znesku ali so bili isti upravičeni stroški financirani večkrat, center za podpore z odločbo naloži vračilo neupravičeno prejetega zneska in določi rok za vračilo.

(3) Če neupravičeno prejeti znesek predstavlja nezakonito ali nezdružljivo državno pomoč, se obračunajo obresti za vračilo državne pomoči po pravilih Evropske unije in v skladu s sklepom Evropske komisije, in sicer od dneva, ko je bila pomoč dana upravičencu na razpolago, do dneva njenega dejanskega vračila. V drugih primerih mora upravičenec neupravičeno prejeti znesek vrniti v roku, določenem z odločbo. Po poteku tega roka se do dneva vračila obračunajo zakonske zamudne obresti po zakonu, ki ureja predpisano obrestno mero zamudnih obresti.

(4) Če upravičenec v roku, določenem z odločbo, ne vrne neupravičeno prejete pomoči oziroma subvencije, se terjatev izterja po postopku, določenem z zakonom.

20. člen

(poročanje in objava podatkov o prejemnikih)

(1) Center za podpore poroča o dodeljenih državnih pomočeh in pomočeh de minimis v skladu s predpisi, ki urejajo spremljanje državnih pomoči.

(2) Center za podpore v treh mesecih po zaključku posameznega javnega poziva na svoji spletni strani objavi seznam prejemnikov pomoči oziroma subvencij po tem zakonu in višino dodeljenih zneskov.

(3) Center za podpore v treh mesecih po zaključku posameznega javnega poziva poroča ministrstvu, pristojnemu za promet, in ministrstvu, pristojnemu za kmetijstvo, o dodeljenih pomočeh oziroma subvencijah na način, kot je določen v pogodbi iz tretjega odstavka 15. člena tega zakona.

(4) Za vsako individualno pomoč iz 2. oddelka II. poglavja tega zakona, ki presega 100.000 eurov, se podatki, zahtevani v oddelku 4 Začasnega okvira, objavijo na celovitem spletišču o državnih pomočeh ali v informacijskem sistemu Evropske komisije najpozneje v šestih mesecih od dodelitve pomoči.

(5) Center za podpore ministrstvu, pristojnemu za promet in ministrstvu, pristojnemu za kmetijstvo, zagotavlja podatke, potrebne za pripravo letnih poročil in poročanje Evropski komisiji o dodeljenih pomočeh iz 2. oddelka II. poglavja tega zakona, ter na zahtevo predloži vse podatke, potrebne za preverjanje skladnosti pomoči z odločbo Evropske komisije.

(6) Center za podpore vodi podrobne evidence o dodeljenih pomočeh iz 2. oddelka II. poglavja tega zakona in jih hrani deset let od dneva dodelitve posamezne pomoči.

V. POGLAVJE

FINANCIRANJE

21. člen

(viri sredstev)

(1) Ne glede na prvi, drugi in četrti odstavek 16. člena ZSROVE-1 se pomoči in subvencije po tem zakonu financirajo iz sredstev za podpore.

(2) Center za podpore za vsak ukrep po tem zakonu vodi ločeno knjigovodsko evidenco prejetih in porabljenih sredstev ter ločeno izkazuje sredstva za izplačila upravičencem in sredstva za stroške izvajanja.

(3) Ne glede na 115.c člen in prvi odstavek 115.č člena ZPCP-2 se za dodelitev pomoči iz 2. oddelka oziroma subvencije iz 3. oddelka II. poglavja tega zakona glede izvajalca, postopka dodelitve in vira financiranja uporabljajo določbe tega zakona.

VI. POGLAVJE POGOJI DODELITVE POMOČI PO ZAČASNEM OKVIRJU

22. člen

(pogoji dodelitve pomoči za nakup dizelskega goriva v skladu s poglavjem 2.2 Sporočila Komisije - Začasni okvir za državno pomoč zaradi krize na Bližnjem vzhodu C/2026/2593)

(1) Pomoč iz 2. oddelka II. poglavja tega zakona se dodeljuje v skladu z začasnim okvirjem ter odločbo Evropske komisije, s katerim je shema državne pomoči po tem zakonu odobrena.

(2) Pomoč se v obliki neposrednih nepovratnih sredstev dodeljuje upravičencem iz 2. člena tega zakona, ki so jih prizadeli neposredni ali posredni učinki krize na Bližnjem vzhodu.

(3) Pomoč se ne sme dodeliti ali izplačati pred izdajo odločbe Evropske komisije o združljivosti sheme pomoči z notranjim trgov. Če odločba Evropske komisije določa strožje ali dodatne pogoje od pogojev iz tega zakona, se pomoč dodeli ob upoštevanju pogojev iz odločbe Evropske komisije.

(4) Pomoč se dodeli šele po preverjanju dokazil upravičenca in najpozneje do 31. marca 2027. Predplačila niso dovoljena. Pomoč se lahko nanaša samo na upravičene stroške, nastale najpozneje 31. decembra 2026.

(5) Za datum dodelitve pomoči se šteje datum, ko upravičenec na podlagi odločbe pridobi pravico do pomoči.

(6) Do pomoči ni upravičeno podjetje, ki je bilo v težavah v smislu 18. točke 2. člena Uredbe Komisije (EU) št. 651/2014 z dne 17. junija 2014 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za združljive z notranjim trgov pri uporabi členov 107 in 108 Pogodbe v obračunskem obdobju pred 28. februarjem 2026.

(7) Pomoč se ne dodeli za kategorije pomoči točk (a) do (k) prvega odstavka 1. člena Uredbe (EU) 717/2014 z dne 27. junija 2014 o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije pri pomoči de minimis v sektorju ribištva in akvakulture.

(8) Pomoč se ne sme dodeliti ali izplačati podjetju, ki je naslovnik neporavnane naloge za vračilo na podlagi predhodne odločbe Evropske komisije, s katerim je bila pomoč, ki jo je dodelila Republika Slovenija, razglašena za nezakonito in nezdružljivo z notranjim trgov.

(9) Če upravičenec prejme pomoč večkrat ali v različnih oblikah na podlagi te sheme ali druge sheme, odobrene na podlagi točke 66(d) začasnega okvira, se pri preverjanju najvišje intenzivnosti upoštevajo vsi dodatni stroški dizelskega goriva in vse prejete pomoči v celotnem upravičenem obdobju. Skupni znesek teh pomoči ne sme preseči 70 odstotkov upravičenih dodatnih stroškov goriva.

(10) Pomoč po tem členu se lahko kumulira z drugimi državnimi pomočmi in pomočmi de minimis, če so izpolnjena pravila o kumulaciji, ki veljajo za te pomoči. Pomoč se ne sme dodeliti za upravičene dodatne stroške dizelskega oziroma ladijskega goriva, ki so bili že v celoti financirani iz drugih državnih, občinskih, evropskih ali drugih javnih virov. Če so bili isti stroški financirani delno, se pomoč ustrezno zniža.

(11) Upravičenec mora pred izdajo odločbe predložiti izjavo o vseh drugih prejetih in zaprošenih državnih pomočeh, pomočeh de minimis, nadomestilih za izvajanje gospodarske javne službe in drugih javnih sredstvih za iste upravičene stroške ter izjavo o izpolnjevanju pogojev iz šestega in sedmega odstavka tega člena.

(12) Center za podpore v odločbi navede številko odločbe Evropske komisije o odobritvi sheme, znesek pomoči, upravičene stroške, upravičeno obdobje in obveznost vračila neupravičeno ali prekomerno prejete pomoči.

(13) Center za podpore vodi in hrani natančne evidence in dokazila o dodeljenih pomočeh še deset let od datuma izplačila zadnje posamične pomoči iz prvega odstavka tega člena.

23. člen

(pogoji dodelitve pomoči za nakup dizelskega goriva v skladu s poglavjem 2.1 Sporočila Komisije - Začasni okvir za državno pomoč zaradi krize na Bližnjem vzhodu C/2026/2593)

(1) Pomoč za upravičence iz prve alineje 8. člena tega zakona, ki so samostojni podjetniki posamezniki ali pravne osebe ter upravičenci iz šeste in sedme alineje 8. člena tega zakona se za pomoči iz 11. in 13. člena tega zakona dodeljuje v skladu z začasnim okvirjem, ter odločbo Evropske komisije s katerim je shema državne pomoči po tem zakonu odobrena.

(2) Pomoč se dodeli v obliki neposrednih nepovratnih sredstev.

(3) Pomoč se lahko dodeli šele po odobritvi sheme državne pomoči s strani Evropske komisije in pod pogoji iz odločbe Evropske komisije o odobritvi sheme.

(4) Če se pomoč dodeljuje na podlagi točke 61(d) začasnega okvira, se višina pomoči določi ob upoštevanju najvišje dovoljene intenzivnosti pomoči v višini 70 odstotkov upravičenih dodatnih stroškov.

(5) Upravičeni stroški, način njihovega ugotavljanja, upravičeno obdobje in način dokazovanja se določijo v skladu z začasnim okvirom in določbami tega zakona.

(6) Če se pomoč določa po alternativnem načinu iz točke 63 začasnega okvira, se znesek pomoči določi na podlagi ustreznih meril oziroma približkov, pri čemer skupni nominalni znesek pomoči, dodeljene posameznemu podjetju na podlagi oddelka 2.1 začasnega okvira, ne sme preseči 50.000 eurov.

(7) Pri kumulaciji pomoči z drugimi državnimi pomočmi, pomočmi de minimis ali pomočmi, dodeljenimi na podlagi uredb o skupinskih izjemah, se upoštevajo pravila o kumulaciji, ki veljajo za posamezno pravno podlago. Za iste upravičene stroške ni dovoljeno dvojno financiranje.

(8) Za pomoč podjetjem, dejavnim v primarni proizvodnji ribiških proizvodov in proizvodov iz akvakulture, se upošteva tudi posebno pravilo o kumulaciji iz točke 64 začasnega okvira.

(9) Pomoč se ne dodeli upravičencu, za katerega veljajo omejitve oziroma izključitve iz oddelka 2.1 začasnega okvira. Pri upravičencih v sektorju ribištva in akvakulture se upoštevajo tudi posebne izključitve, določene za ta sektor.

(10) Upravičenec mora pred dodelitvijo pomoči predložiti izjave in dokazila, potrebna za preveritev izpolnjevanja pogojev iz tega člena in sklepa Evropske komisije o odobritvi sheme.

(11) Podrobne evidence in dokumentacija v zvezi z dodeljeno pomočjo se hranijo v skladu z določbo tega zakona, ki ureja hrambo dokumentacije in evidenc.

VII. POGLAVJE

POGOJI DODELITVE POMOČI DE MINIMIS

24. člen

(pogoji dodelitve pomoči de minimis v skladu z Uredbo 2023/2831/EU)

(1) Ukrep iz 3. oddelka II. poglavja tega zakona, ukrep za upravičence iz četrte in pete alineje 8. člena tega zakona, ukrep iz 9. člena na tega zakona za upravičence iz tretje alineje 8. člena tega zakona in ukrep iz 11. člena tega zakona za upravičence in četrte in pete alineje 8. člena tega zakona se izvajajo v skladu z Uredbo Komisije (EU) 2023/2831 z dne 13. decembra 2023 o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije pri pomoči de minimis (UL L št. 2023/2831 z dne 15. 12. 2023; v nadaljnjem besedilu: Uredba 2023/2831/EU).

(2) Skupni znesek pomoči de minimis, dodeljen v skladu z Uredbo 2023/2831/EU, dodeljene enotnemu podjetju, ne sme presegati 300.000 eurov v katerem koli triletnem obdobju.

(3) Enotno podjetje za namene teh pravil pomeni vsa podjetja, ki so med seboj najmanj v enem od naslednjih razmerij:

1. podjetje ima večino glasovalnih pravic delničarjev ali družbenikov drugega podjetja;
2. podjetje ima pravico imenovati ali odpoklicati večino članov upravnega, poslovnega ali nadzornega organa drugega podjetja;
3. podjetje ima pravico izvrševati prevladujoči vpliv na drugo podjetje na podlagi pogodbe, sklenjene z navedenim podjetjem, ali določbe v njegovi družbeni pogodbi ali statutu;
4. podjetje, ki je delničar ali družbenik drugega podjetja, na podlagi dogovora z drugimi delničarji ali družbeniki navedenega podjetja samo nadzoruje večino glasovalnih pravic delničarjev ali družbenikov navedenega podjetja.

(4) Podjetja, ki so v katerem koli razmerju iz točk prejšnjega odstavka po enem podjetju ali več drugih podjetij, prav tako veljajo za enotno podjetje.

(5) Pomoč de minimis, dodeljena v skladu z Uredbo 2023/2831/EU, se ne sme kumulirati z državno pomočjo v zvezi z istimi upravičenimi stroški ali državno pomočjo za isti ukrep za tvegano financiranje, če bi bila s tako kumulacijo presežena največja dovoljena intenzivnost pomoči ali znesek pomoči, določen za posebne okoliščine posameznega primera v uredbi o skupinskih izjemah ali sklepu Evropske komisije.

(6) Pomoč de minimis, dodeljena v skladu z Uredbo 2023/2831/EU, se lahko kumulira s pomočjo de minimis, dodeljeno v skladu z Uredbo Komisije (EU) 2023/2832.

(7) Pomoč de minimis, dodeljena v skladu z Uredbo 2023/2831/EU, se lahko kumulira tudi s pomočjo de minimis, dodeljeno v skladu z Uredbo Komisije (EU) št. 1408/2013 in Uredbo Komisije (EU) št. 717/2014, do ustrezne zgornje meje iz drugega odstavka tega člena.

(8) Do pomoči de minimis, dodeljenih na podlagi Uredbe 2023/2831/EU, niso upravičena podjetja, ki so dejavna na področju:

1. primarne proizvodnje ribiških proizvodov in proizvodov iz akvakulture;

2. predelave in trženja ribiških proizvodov in proizvodov iz akvakulture, kadar je znesek pomoči določen na podlagi cene ali količine proizvodov, kupljenih ali danih na trg;

3. primarne proizvodnje kmetijskih proizvodov s seznama v Prilogi I k Pogodbi o delovanju Evropske unije (Prečiščena različica Pogodbe o delovanju Evropske unije, UL C št. 202 z dne 7. 6. 2016, str. 47), zadnjič spremenjene s Sklepom Sveta (EU) 2019/1255 z dne 18. julija 2019 o spremembi Protokola št. 5 o Statutu Evropske investicijske banke (UL L št. 196 z dne 24. 7. 2019, str. 1); (v nadaljnjem besedilu: Pogodba), razen ribiških proizvodov in proizvodov iz akvakulture, ki spadajo na področje uporabe Uredbe 1379/2013/EU;

4. predelave in trženja kmetijskih proizvodov s seznama v Prilogi I k Pogodbi, razen ribiških proizvodov in proizvodov iz akvakulture, ki spadajo na področje uporabe Uredbe 1379/2013/EU, v naslednjih primerih:

a) če je znesek pomoči določen na podlagi cene ali količine zadevnih proizvodov, ki so kupljeni od primarnih proizvajalcev ali jih zadevna podjetja dajo na trg; ali

b) če je pomoč pogojena s tem, da se delno ali v celoti prenese na primarne proizvajalce;

5. dejavnosti, povezane z izvozom v tretje države ali države članice, kadar je pomoč neposredno povezana z izvoženimi količinami, vzpostavitvijo in delovanjem distribucijske mreže ali drugimi tekočimi izdatki, povezanimi z izvozno dejavnostjo;

6. dejavnosti, pri katerih je pomoč pogojena s tem, da se domačim proizvodom ali storitvam pri uporabi daje prednost pred uvoženimi proizvodi ali storitvami;

7. če je podjetje dejavno v enem od sektorjev iz 1., 2., 3. ali 4. točke tega odstavka poleg tega pa je dejavno v enem ali več drugih sektorjev, ki spadajo na področje uporabe te uredbe, ali opravlja še druge dejavnosti, ki spadajo na področje uporabe te uredbe, se ta uredba uporablja za pomoč, dodeljeno v zvezi s slednjimi sektorji ali dejavnostmi, pod pogojem, da zadevna država članica na ustrezen način, kot je ločevanje dejavnosti ali ločevanje računovodskih izkazov, zagotovi, da dejavnosti v sektorjih, ki so izključeni iz področja uporabe te uredbe, niso deležne pomoči de minimis, dodeljene v skladu s to uredbo.

(9) Center za podpore mora od prejemnika pomoči pred dodelitvijo sredstev pridobiti pisno izjavo o:

– vseh drugih pomočeh de minimis, ki jih je podjetje prejelo na podlagi te uredbe ali drugih uredb, ki urejajo pomoč de minimis, v preteklem triletnem obdobju,

– drugih že prejetih (ali zaprosenih) pomočeh za iste upravičene stroške in

– zagotovilo, da z dodeljenim zneskom pomoči de minimis, ne bo presežena zgornja meja pomoči de minimis ter intenzivnosti pomoči po drugih predpisih.

(10) Center za podpore v skladu z zakonom, ki ureja spremljanje državnih pomoči, in uredbo, ki ureja posredovanje podatkov in poročanje o dodeljenih državnih pomočeh in pomočeh po pravilu de minimis, sporoča ministrstvu, pristojnemu za finance, podatke o pomočeh de minimis v 15 dneh po dodelitvi sredstev.

(11) Center za podpore vzpostavi evidenco o dodeljenih pomočeh de minimis po prejemnikih in hrani evidenco o posamezni pomoči de minimis deset let od datuma dodelitve.

25. člen

(pogoji dodelitve pomoči de minimis v skladu z Uredbo 1408/2013/EU)

(1) Ukrep iz 9. člena tega zakona, razen za upravičenca iz tretje alineje 8. člena tega zakona, ter ukrepi iz 10. člena tega zakona se v primarni proizvodnji kmetijskih proizvodov izvajajo v skladu z Uredbo Komisije (EU) št. 1408/2013 z dne 18. decembra 2013 o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju

Evropske unije pri pomoči de minimis v kmetijskem sektorju (UL L št. 352 z dne 24. 12. 2013, str. 9), zadnjič spremenjeno z Uredbo Komisije (EU) 2025/1989 z dne 2. oktobra 2025 o popravku Uredbe (EU) št. 1408/2013 o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije pri pomoči de minimis v kmetijskem sektorju (UL L št. 2025/1989 z dne 3. 10. 2025), (v nadaljnjem besedilu: Uredba 1408/2013/EU).

(2) Če se upravičenec poleg primarne kmetijske proizvodnje ukvarja z dejavnostmi, ki spadajo na področje uporabe Uredbe 2023/2831/EU ali Uredbe Komisije (EU) št. 717/2014 z dne 27. junija 2014 o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije pri pomoči de minimis v sektorju ribištva in akvakulture (UL L št. 190 z dne 28. 6. 2014, str. 45), zadnjič spremenjene z Uredbo Komisije (EU) 2023/2391 z dne 4. oktobra 2023 o spremembi uredb (EU) št. 717/2014, (EU) št. 1407/2013, (EU) št. 1408/2013 in (EU) št. 360/2012 glede pomoči de minimis za predelavo in trženje ribiških proizvodov in proizvodov iz akvakulture ter Uredbe (EU) št. 717/2014 glede skupnega zneska pomoči de minimis, dodeljene enemu podjetju, obdobja njene uporabe in drugih zadev (UL L št. 2023/2391 z dne 5. 10. 2023), (v nadaljnjem besedilu: Uredba 717/2014/EU), z ločitvijo dejavnosti ali stroškov zagotovi, da primarna kmetijska proizvodnja ne prejema pomoči v skladu z Uredbo 2023/2831/EU ali Uredbo 717/2014/EU.

(3) Če pomoč skupaj z drugo pomočjo, dodeljeno v skladu z Uredbo 1408/2013/EU v triletnem obdobju pred dodelitvijo pomoči, na upravičenca ali enotno podjetje, v katero je povezan upravičenec, presega zgornjo mejo iz drugega odstavka 3. člena Uredbe 1408/2013/EU ali nacionalno omejitev za Slovenijo iz Priloge Uredbe 1408/2013/EU, se pomoč upravičencu ustrezno zniža. Če pomoč skupaj z drugo pomočjo, dodeljeno v skladu z Uredbo 1408/2013/EU, Uredbo 717/2014/EU in Uredbo 2023/2831/EU v triletnem obdobju pred dodelitvijo pomoči, na upravičenca ali enotno podjetje, v katero je povezan upravičenec, presega zgornjo mejo iz drugega odstavka 3. člena Uredbe 2023/2831/EU, se pomoč upravičencu ustrezno zniža.

(4) Pomoč se v zvezi z istimi upravičenimi stroški lahko združuje z drugo pomočjo iz javnih sredstev v skladu s 5. členom Uredbe 1408/2013/EU.

(5) Center za podpore v izreku odločbe navede, da je pomoč dodeljena kot pomoč de minimis v skladu z Uredbo 1408/2013/EU, pri čemer se navedeta njen naslov in mesto objave v Uradnem listu Evropske unije.

(6) Center za podpore pred dodelitvijo pomoči preveri višino že dodeljene pomoči de minimis za posameznega upravičenca in z njim povezane fizične in pravne osebe v okviru enotnega podjetja v evidencah pomoči de minimis, ki jih vodita ministrstvo, pristojno za kmetijstvo in ribištvo, ter ministrstvo, pristojno za finance. V primeru pripojitve, združitve ali razdelitve upravičenca v zadnjem triletnem obdobju se pri dodelitvi pomoči upoštevajo določbe devetega in desetega odstavka 3. člena Uredbe 1408/2013/EU.

(7) Center za podpore v 15 dneh po dodelitvi pomoči posameznemu upravičencu poroča ministrstvu, pristojnemu za kmetijstvo, o dodeljenih pomočeh de minimis na način, ki ga ministrstvo, pristojno za kmetijstvo, objavi na osrednjem spletnem mestu državne uprave.

(8) Center za podpore vodi in hrani evidence z informacijami in dokazili o posamični pomoči deset let od dneva dodelitve zadnje posamične pomoči v skladu s tem zakonom.

VIII. POGLAVJE PREHODNI IN KONČNA DOLOČBA

26. člen **(vzpostavitev informacijskega sistema in objava javnih pozivov)**

(1) Center za podpore na svoji spletni strani objavi javne pozive iz tretjega odstavka 17. člena in iz tretjega odstavka 18. člena tega zakona v enem mesecu po uveljavitvi tega zakona.

(2) Center za podpore na svoji spletni strani objavi javni poziv iz tretjega odstavka 16. člena tega zakona v petih delovnih dneh po izdaji sklepa Evropske komisije o odobritvi sheme.

(3) Center za podpore vzpostavi informacijske sisteme za vlaganje vlog za dodelitev pomoči oziroma subvencije iz prvega odstavka 15. člena tega zakona v enem mesecu po objavi javnih pozivov iz prvega in drugega odstavka tega člena.

27. člen
(začetek uporabe posameznih določb)

2. oddelek II. poglavja tega zakona se začne uporabljati po pridobitvi pozitivne odločbe Evropske komisije o združljivosti pomoči z notranjim trgov.

28. člen
(začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. [/2026]

Ljubljana, dne 5. septembra 2026

EPA XXXX-YY

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu:

S tem členom se določa predmet urejanja zakona. Zaradi povečanja cen energentov, zlasti dizelskega goriva, so gospodarski subjekti v cestnem prometu blaga in potnikov in v kmetijstvu, gozdarstvu, čebelarstvu, ribištvu ter marikulture, izpostavljeni povečanim stroškom poslovanja. Povečanje stroškov dizelskega goriva vpliva na stroške izvajanja prevozov, obdelave kmetijskih zemljišč, gozdarskih del ter dejavnosti čebelarstva, gospodarskega ribolova in marikulture.

Namen zakona je z začasnimi in ciljno usmerjenimi ukrepi omiliti posledice povečanja cen dizelskega goriva in plinskega olja (KOEL) ter zagotoviti stabilnejše pogoje za izvajanje dejavnosti, ki so pomembne za nemoteno prehransko in drugo oskrbo prebivalstva.

Člen določa tudi odstopanje od posameznih določb Zakona o prevozi v cestnem prometu in Zakona o spodbujanju rabe obnovljivih virov energije. Odstopanje je potrebno zaradi posebne, začasne narave ukrepov, in zato, da se njihovo izvajanje lahko uredi enotno in neposredno s tem zakonom.

Ukrepi so časovno omejeni in se izvajajo ob upoštevanju pravil Evropske unije o državnih pomočeh iz začasnega okvira in pomočeh de minimis.

K 2. členu:

Člen določa krog upravičencev do pomoči ali subvencij v v cestnem prevozu blaga in potnikov. Upravičenci so pravne osebe in samostojni podjetniki posamezniki, ki so vpisani v Poslovni register Slovenije, opravljajo registrirano dejavnost cestnega tovornega oziroma potniškega prometa ter imajo na dan izdaje odločbe o dodelitvi pomoči ali subvencije veljavno licenco za opravljanje cestnega prevoza. Pogoj veljavne licence se presoja na dan izdaje odločbe in ne na dan vložitve vloge. Zakon izrecno določa, da mora podjetje na dan izdaje odločbe imeti veljavno licenco za prevoz blaga ali potnikov. Zato mora upravičenec pogoje za pridobitev pomoči izpolnjevati v trenutku odločanja. Center za podpore veljavnost licence preveri ob izdaji odločbe. Če je bila licenca veljavna ob vložitvi vloge, vendar je do izdaje odločbe prenehala veljati, pogoj ni izpolnjen.

Ukrepi so usmerjeni na subjekte, ki dejansko opravljajo dejavnost cestnega prevoznništva in za katere povečanje cen dizelskega goriva oziroma stroški pnevmatik predstavljajo neposreden strošek opravljanja dejavnosti. Do pomoči po tem zakonu so upravičene pravne osebe in samostojni podjetniki posamezniki, katerih vozila so uvrščena v kategorije M2, M3, N2 in N3. Do subvencij po tem zakonu so upravičene pravne osebe in samostojni podjetniki posamezniki, katerih vozila so uvrščena v kategorije kategorije N2, katerih največja dovoljena masa presega 7,5 t, kategorije N3, kategorije M3, kategorije O3 in kategorije O4.

Do pomoči so upravičeni tudi subjekti, ki prevoz oseb ali blaga opravljajo za lastne potrebe, če izpolnjujejo pogoje iz tega člena.

Določene so tudi izključitve v primerih, ko se vozilo uporablja oziroma je namenjeno izvajanju gospodarske javne službe ali kadar so stroški istega vozila oziroma isti upravičeni stroški že priznani oziroma financirani na drugi pravni podlagi. Namen teh omejitev je preprečiti dvojno financiranje in zagotoviti namensko uporabo javnih sredstev.

K 3. členu:

Člen določa upravičene stroške ter metodologijo za izračun višine pomoči za nakup dizelskega goriva.

Pomoč je namenjena plačanim nakupom dizelskega goriva v Republiki Sloveniji v določenem upravičenem obdobju oziroma v času veljavnosti začasnega okvira za ukrepe državne pomoči v podporo gospodarstvu zaradi krize na Bližnjem vzhodu, ki predstavlja pravno podlago za dodelitev državne pomoči.

Višina pomoči se določa na podlagi dodatnih stroškov dizelskega goriva. Ti se ugotavljajo kot pozitivna razlika med referenčno ceno in zgodovinsko referenčno ceno. Na ta način se pomoč omejuje na tisti del stroška, ki predstavlja povečanje cene dizelskega goriva glede na določeno izhodiščno raven.

Referenčna cena se določa kot povprečna 7- dnevna cena brez DDV, trošarine in drugih javnih dajatev. Uporaba sedemdnevnega povprečja zmanjšuje vpliv kratkotrajnih dnevnih nihanj in zagotavlja enotnejšo podlago za izračun pomoči.

Zgodovinska referenčna cena predstavlja primerjalno osnovo za določitev dodatnih stroškov dizelskega goriva. Pomoč se zato ne dodeljuje za celoten strošek dizelskega goriva, temveč samo za ugotovljeno povečanje stroškov.

Omejitev pomoči na največ 70 odstotkov dodatnih stroškov zagotavlja skladnost ukrepa z omejitvami, ki izhajajo iz začasnega okvira Evropske komisije.

Formula določa neposredno povezavo med priznano količino dizelskega goriva in povečanjem njegove cene.

Določba o vračilu pomoči v primeru povišanja cene prevoza je namenjena preprečevanju prevalitve dodatnih stroškov dizelskega goriva na končne uporabnike. Če upravičenec kljub prejeti pomoči poviša ceno prevoza za obdobje, za katero uveljavlja pomoč, mora prejeta pomoč vrniti v primeru, da je to povišanje v strukturi cene posledica povečanja cen dizelskega goriva.

K 4. členu:

S členom se določajo dokazila, s katerimi upravičenec izkazuje upravičenost do pomoči za nakup dizelskega goriva.

Nakup dizelskega goriva se dokazuje z računom, izdanim na ime upravičenca, iz katerega morajo biti razvidni prodajalec, datum nakupa, količina kupljenega dizelskega goriva, cena dizelskega goriva ter obračun DDV in drugih dajatev. S tem se omogoča preverjanje dejanskega nakupa in preprečuje uveljavljanje pomoči za nedokazane oziroma neupravičene nakupe.

Poleg računa mora upravičenec predložiti izjavo o opravljenih kilometrih in mesečno evidenco opravljenih voženj. Iz evidence morajo biti razvidni datum vožnje, relacija oziroma kraj začetka in zaključka vožnje ter število prevoženih kilometrov.

Takšna ureditev omogoča povezavo med kupljeno količino dizelskega goriva in dejanskim obsegom opravljene prevozne dejavnosti ter predstavlja podlago za določitev priznane količine dizelskega goriva.

Zahteva po podpisani izjavi in izrecni seznanitvi z odgovornostjo za navajanje neresničnih dejstev dodatno krepi odgovornost upravičenca za pravilnost predloženih podatkov.

K 5. členu:

S členom se določa način ugotavljanja priznane količine dizelskega goriva, ki se upošteva pri izračunu pomoči.

Pri preverjanju upravičenosti se upoštevajo povprečne porabe dizelskega goriva glede na kategorijo vozila. Za posamezne kategorije M2, M3, N2 in N3 so določene povprečna vrednosti porabe dizelskega goriva na 100 kilometrov.

Uporaba vnaprej določenih povprečnih vrednosti omogoča enotno, objektivno in administrativno izvedljivo preverjanje količine dizelskega goriva, ki se lahko upošteva pri izračunu pomoči, ter zmanjšuje možnost neupravičenega uveljavljanja nadpovprečnih oziroma nedokazanih količin.

Priznana količina dizelskega goriva se določi na podlagi dejansko opravljenih in izkazanih kilometrov ter povprečne porabe za posamezno kategorijo vozila. Hkrati je omejena z dejansko kupljeno količino dizelskega goriva, izkazano z računi.

Formula zagotavlja, da upravičenec ne more uveljavljati pomoči za večjo količino dizelskega goriva, kot jo je dejansko kupil in porabil, oziroma kot jo je mogoče povezati z opravljenim obsegom prevozne dejavnosti.

K 6. členu:

Člen določa vrste pnevmatik in obdobje, v katerem so nakupi in namestitve pnevmatik upravičeni do subvencije.

Subvencija je namenjena energijsko učinkovitim in varnim pnevmatikam energijskega razreda A ali B kategorij C2 in C3. S tem se spodbuja uporaba pnevmatik, ki imajo ugodnejše energijske oziroma okoljske lastnosti in lahko prispevajo k zmanjšanju porabe dizelskega goriva pri cestnem prometu.

Določeno je časovno obdobje upravičenosti od 1. oktobra 2026 do 31. maja 2027. S tem je ukrep časovno omejen in povezan z namenom začasnega zmanjšanja stroškov poslovanja ter hkrati izboljšanja energijske učinkovitosti voznega parka.

Subvencija je namenjena upravičencem, ki imajo v času izdaje odlobe o dodelitvi subvencije centra za podporo vozilo registrirano v Republiki Sloveniji.

Posebej je urejen primer finančnega lizinga. Subvencijo lahko uveljavlja vlagatelj, ki je uporabnik vozila po pogodbi o finančnem lizingu ob nakupu in namestitvi pnevmatik ter na dan izdaje odločbe. Vlagatelj mora

biti po prvi registraciji prvi lastnik vozila oziroma na podlagi sklenjene pogodbe o finančnem lizingu prvi zakupnik (lizingojemalec) vozila, ki je predmet subvencije.

K 7. členu:

S členom se določajo upravičene kategorije vozila, stroški nakupa pnevmatik in višina subvencije.

Subvencija je namenjena pnevmatikam, nameščenim na težja tovorna vozila kategorij N2 in N3, avtobuse kategorije M3 ter priklopna vozila kategorij O3 in O4. S tem se ukrep osredotoča na vozila, ki imajo zaradi svoje namembnosti in obremenitve pomemben vpliv na stroške cestnega prevoza.

Določena je tudi možnost subvencioniranja pnevmatik, kupljenih v tujini. Pogoji za priznanje takšnega stroška je, da za isti upravičeni strošek ni bila izplačana ali zaprosena druga javna pomoč ter da so izpolnjene obveznosti glede plačila okoljske dajatve in vnosa oziroma uvoza pnevmatik v Republiko Slovenijo.

Skupna razpoložljiva sredstva za ukrep znašajo 5 milijonov eurov. Subvencija znaša 150 eurov za posamezno nameščeno upravičeno pnevmatiko in se dodeljuje do porabe razpoložljivih sredstev.

K 8. členu:

S členom se določa krog upravičencev do pomoči na področju kmetijstva, gozdarstva in ribištva. Upravičenci so fizične in pravne osebe, ki opravljajo omenjene dejavnosti in na dan oddaje vloge izpolnjujejo enega od specifičnih pogojev.

Pri nosilcih kmetijskih gospodarstev se zahteva vpis v register kmetijskih gospodarstev in oddana zbirna vloga v letu 2026, kar dokazuje njihovo aktivno kmetovanje. Za čebelarje je določen vpis v register čebelnjakov in trošarinska upravičenost do nakupa goriva za prevoz panjev, s čimer se pomoč usmerja v prevozno čebelarstvo.

Na področju gozdarstva so do pomoči upravičeni lastniki gozdov ter specializirani izvajalci del v gozdu. Za izvajalce del v gozdu je zaradi varnosti in strokovnosti obvezna predložitve zapisnika gozdarske inšpekcije o izpolnjevanju predpisanih pogojev. Poleg teh so do pomoči upravičeni tudi izvajalci storitev s kmetijsko mehanizacijo.

Na področju ribištva in marikulture se upravičenost veže na pogoje iz zakona, ki ureja morsko ribištvo. Zahteva se vpis v ustrezne evidence plovil ter veljavno dovoljenje za gospodarski ribolov. Določitev presečnega dne na dan oddaje vloge organu omogoča objektivno preverjanje izpolnjevanja vseh pogojev v uradnih evidencah.

K 9. členu:

S členom se določa pomoč za nakup plinskega olja kot goriva za ogrevanje (KOEL), ki se uporablja za pogon kmetijske in gozdarske mehanizacije. Do pomoči so upravičeni lastniki gozdov ter tisti nosilci kmetijskih gospodarstev, ki so fizične osebe in niso samostojni podjetniki posamezniki. Nakup mora biti opravljen v Republiki Sloveniji znotraj upravičenega obdobja, ki ga določa zakon. Ker gre za specifične fizične osebe, se zaradi administrativne poenostavitve dopušča, da se račun ne glasi na ime upravičenca. Kot varovalo pred zlorabami pa je računu obvezno treba priložiti podpisano izjavo, s katero upravičenec pod kazensko in odškodninsko odgovornostjo jamči za resničnost navedenih dejstev.

Višina pomoči se določi kot pozitivna razlika med referenčno in pragovno ceno energenta na liter za obdobje, ki je veljalo v času dejanskega nakupa. Referenčna cena predstavlja sedemdnevno povprečno ceno KOEL brez DDV, trošarine in drugih javnih dajatev, ki jo pristojno ministrstvo tedensko sporoča centru za podpore. Pragovna cena znaša 0,75 eura na liter, kar pomeni, da se pomoč za posamezni nakup ne izplača, če je referenčna cena enaka ali nižja od te ravni.

Izračun pomoči se izvede po priloženi formuli, pri čemer je skupna višina zamejena z najvišjo dovoljeno mesečno porabo KOEL na hektar. Te količine so natančno določene glede na vrsto dejanske rabe kmetijskih ali gozdnih zemljišč, podatki o površinah pa se prevzamejo iz uradne evidence dejanske rabe zemljišč. S tem se zagotavlja sorazmernost pomoči z obsegom dejavnosti. Dodatno se s členom določa, da se ta pomoč dodeli v skladu s pravili o pomoči de minimis v kmetijskem sektorju, kar zagotavlja skladnost z evropskim pravnim okvirom državnih pomoči.

K 10. členu:

Člen ureja poseben način izračuna pomoči za upravičence, ki ne dosegajo praga za uporabo KOEL kot goriva za kmetijsko in gozdarsko mehanizacijo v skladu s predpisi o trošarinah.

Ker ti upravičenci zaradi nedoseganja predpisanega praga ne morejo koristiti KOEL pod pogoji, ki veljajo za druge upravičence, se jim pri izračunu pomoči upošteva razlika med referenčno ceno KOEL in zgodovinsko referenčno ceno KOEL.

Pri izračunu se upoštevata najvišja priznana poraba KOEL in površina upravičenih zemljišč. S tem se zagotavlja primerljiv način določanja pomoči tudi za upravičence, ki zaradi obsega svoje dejavnosti ne izpolnjujejo pogojev za uporabo KOEL po trošarinski ureditvi.

K 11. členu:

S členom se ureja dodelitev pomoči za tiste nosilce kmetijskih gospodarstev, ki opravljajo dejavnost kot samostojni podjetniki posamezniki ali pravne osebe. Za te subjekte se glede pogojev upravičenosti smiselno uporabljajo določbe 9. člena in pod pogoji iz 25. člena tega zakona.

Razlika je tudi v načinu izračuna višine pomoči. Člen določa drugačno matematično formulo, po kateri se končni znesek pomoči na liter zmanjša. Pozitivna razlika med referenčno in pragovno ceno se namreč pomnoži s faktorjem 0,70. Priznana količina goriva in pragovna cena pa ostajata izračunani na enak način.

K 12. členu:

S členom se določa način dodelitve pomoči izvajalcem del v gozdu in izvajalcem storitev s kmetijsko mehanizacijo za nakup dizelskega goriva. Pomoč se navezuje na splošno ureditev iz 9. člena, vendar se zaradi posebnosti teh prejemnikov višina pomoči izračuna po formuli iz 11. člena, kar pomeni, da znaša 70 odstotkov razlike med referenčno in pragovno ceno. Prav tako se pomoč ne določa na podlagi površine zemljišč, temveč na podlagi opravljenih storitev oziroma strojnih delovnih ur. Za posamezno delovno uro je določena najvišja priznana količina 7 litrov dizelskega goriva, pri čemer se pri spravi lesa normativno upoštevajo 4 m³.

Upravičenec mora obseg del izkazati z računom o opravljeni storitvi in izjavo o opravljenih strojnih delovnih urah. Takšna ureditev omogoča neposredno povezavo med obsegom dejansko opravljene storitve in priznano količino dizelskega goriva ter preprečuje uveljavljanje pomoči za količine, ki niso povezane z dejanskim delom na terenu. Pomoč se dodeli v skladu s splošnimi evropskimi pravili o pomoči de minimis za gospodarske subjekte.

Člen vsebuje tudi pomembno varovalko, ki varuje končne potrošnike. Upravičenec, ki bi po uveljavitvi tega zakona povišal ceno svojega dela ali storitve, mora prejeta pomoč v celoti vrniti v primeru, da je to povišanje v strukturi cene posledica povečanja cen goriva.

S povišanjem cene bi namreč stroške goriva prevladal na naročnike storitev, s čimer bi prejeta državna pomoč izgubila svoj osnovni namen, ki je v ublažitvi stroškovnega pritiska na celotno verigo v kmetijstvu in gozdarstvu.

K 13. členu:

Člen ureja pomoč ribičem in osebam, ki opravljajo dejavnost marikulture. Ker se pri teh specifičnih dejavnostih poraba dizelskega goriva ne more ugotavljati na podlagi površine kmetijskih ali gozdnih zemljišč, se pomoč veže na dejansko izvajanje gospodarskega ribolova oziroma vzreje morskih organizmov, za kar so predpisana posebna dokazila in količinske omejitve.

Za dokazovanje upravičenosti morajo ribiči računu za nakup goriva priložiti izpis iz ladijskega dnevnika za zadnje obdobje, iz katerega je razvidna dejanska poraba. Izvajalci marikulture pa obseg opravljenega dela izkazujejo z izjavo o opravljenih delovnih urah. Zaradi preprečevanja zlorab morata obe skupini upravičencev predložiti tudi podpisano izjavo, s katero pod kazensko in odškodninsko odgovornostjo jamčita za resničnost vseh navedenih podatkov.

Zaradi narave dela na morju in tehničnih zmogljivosti plovil je določena najvišja priznana količina goriva, ki znaša 350 litrov na posamezen ladijski dnevnik oziroma na posamezen dan izvajanja dejavnosti marikulture. S tem se postavlja objektivna zgornja meja državne pomoči za posameznega upravičenca.

K 14. členu:

S členom se ureja pomoč čebelarjem za nakup KOEL za vozila, ki so prilagojena za prevoz čebeljih panjev. Ukrep se vsebinsko in postopkovno navezuje na splošna pravila iz 9. člena tega zakona, ki veljajo za kmetijstvo, kar pomeni, da višina pomoči temelji na razliki med referenčno in pragovno ceno KOEL.

Zaradi specifične narave prevoznega čebelarstva se upravičenost do pomoči ne ugotavlja na podlagi površine zemljišč, temveč na podlagi dejansko opravljenih poti. Čebelarji morajo prevoženo razdaljo v

zadevnem obdobju dokazati z uradnim dnevnikom premikov čebeljih družin, s čimer se vzpostavi neposredna povezava med opravljenimi selitvami panjev in porabo KOEL. Računu za nakup goriva je treba priložiti tudi podpisano izjavo o kazenski in odškodninski odgovornosti glede resničnosti podatkov, kar služi kot varovalka pred zlorabami.

Za izračun pomoči je določena najvišja priznana količina KOEL, ki znaša 20 litrov na sto prevoženih kilometrov. Ta normativ predstavlja objektivno zgornjo mejo priznane porabe in preprečuje uveljavljanje nesorazmernih količin KOEL. S členom se prav tako določa, da se pomoč dodeli v skladu s pravili o pomoči de minimis v kmetijskem sektorju.

K 15. členu:

S členom se določa izvajalec vseh ukrepov po tem zakonu, in sicer center za podpore, katerega delovanje sistemsko ureja Zakon o spodbujanju rabe obnovljivih virov energije (ZSROVE-1), njegove dejavnosti pa izvaja družba Borzen. Dejavnost centra za podpore je določena v 19. členu ZSROVE-1 in se izvaja kot obvezna državna gospodarska javna služba. Ker center za podpore lahko opravlja tudi druge zakonsko določene naloge, ki niso del redne javne službe, naloge po tem zakonu pa v matičnem zakonu niso določene, je treba s tem členom podeliti novo javno pooblastilo za izvajanje interventnih ukrepov. S tem se centru za podpore daje zakonska podlaga za vzpostavitev informacijskega sistema, sprejemanje in obravnavo vlog, izdajo odločb, izplačila ter nadzor nad upravičenostjo do pomoči in subvencij.

Zaradi zagotavljanja preglednosti porabe javnih sredstev in transparentnega poslovanja je določeno, da mora center za podpore voditi ločene računovodske obračune in evidence o sredstvih za izvajanje teh nalog. Na ta način se jasno ločijo sredstva po tem zakonu od sredstev za redno delovanje po ZSROVE-1, hkrati pa se preprečuje dvojno financiranje. Stroški izvajanja nalog se krijejo iz sredstev centra za podpore v višini dejansko nastalih in izkazanih stroškov ter ne smejo bremeniti drugih javnih virov.

Člen določa tudi obveznost sklenitve pogodbe med pristojnim ministrstvom in centrom za podpore, s katero se podrobneje konkretizirajo medsebojne pravice in obveznosti. Pogodba ne spreminja vira financiranja, ampak zagotavlja ustrezno stopnjo nadzora nad izvajanjem prenesenih nalog.

Zaradi izvajanja nalog po tem zakonu člen daje centru za podpore izrecno pravno podlago za obdelavo vseh potrebnih osebnih podatkov upravičencev, vključno z davčnimi številkami in transakcijskimi računi. Določen je namen njihove uporabe, ki je omejen na izvajanje ukrepov ter preprečevanje dvojnega financiranja ali kršitev pravil o državnih pomočeh. Skladno z evropsko zakonodajo je določen tudi desetletni rok hrambe teh podatkov od dneva dodelitve pomoči, kar je potrebno za namen spremljanja in poročanja o državnih pomočeh.

K 16. členu:

Člen ureja postopek uveljavljanja pomoči ter postopek odločanja centra za podpore z namenom dodelitve pomoči za nakup dizelskega goriva.

Ukrep se bo izvajal skladno z Začasnim okvirom za ukrepe državne pomoči v podporo gospodarstvu zaradi krize na Bližnjem vzhodu (UL C, 5. 5. 2026, C/2026/2593[MP2.1]; v nadaljnjem besedilu: Začasni okvir), po katerem je obdobje upravičenosti lahko do najkasneje 31. decembra 2026, kar je v členu upoštevano. Natančnejša dinamika oz. roki za vložitev vlog bodo navedeni v javnem pozivu, saj trenutno še ni znano kdaj se bo ukrep začel izvajati (potrebno je počakati na odobritev sheme s strani Evropske komisije).

Rok za vložitev vloge je določen po vzoru sheme, ki jo je Evropska komisija odobrila v zadevi SA.123838, v katerem je v točki 26 kot končni rok za vložitev vlog določen 1. februar 2027. Takšen rok omogoča naknadno preverjanje dokazil in dodelitev pomoči najpozneje do 31. marca 2027 v skladu z opombo 42 k točki 66(b) začasnega okvira.

Center za podpore bo o zahtevkih odločal skladno z določbami Zakona o splošnem upravnem postopku. Novela ZUP-I (Uradni list RS, št. 85/25) je uvedla pomembne postopkovne spremembe, med drugim tudi v zvezi s časom odločanja organov v postopkih, ki je sedaj določen dva meseca od prejema vloge in ne več od popolne vloge.

Skladno z 232. členom ZUP, o pritožbi zoper odločbo, ki jo je na prvi stopnji izdal nosilec javnega pooblastila, odloča organ, določen z zakonom. Glede na to, da se ukrep nanaša na področja, za katera sta stvarno pristojni dve ministrstvu, je določeno, da vsako odloča o pritožbah s svojega delovnega področja.

Določba opredeljuje tudi obveznost upravičencev, da hranijo originalna dokazila in dokumentacijo v zvezi z uveljavljanjem pomoči najmanj 10 let od dneva dodelitve pomoči. To zagotavlja sledljivost, verodostojnost in preverljivost podatkov, omogoča izvajanje nadzora ter morebitne postopke uveljavljanja pravic in obveznosti. Hkrati pa je skladno s 77. točko Začasnega okvira, ki določa, da se morajo evidence, ki

vsebujejo vse potrebne informacije za ugotavljanje, ali so izpolnjeni zahtevani pogoji, hraniti deset let od dodelitve pomoči.

K 17. členu:

Člen ureja postopek uveljavljanja pomoči ter postopek odločanja centra za podpore z namenom dodelitve pomoči za nakup KOEL za področje kmetijstva.

Center za podpore bo tudi v teh primerih o zahtevkih odločal skladno z določbami Zakona o splošnem upravnem postopku. Novela ZUP-I (Uradni list RS, št. 85/25) je uvedla pomembne postopkovne spremembe, med drugim tudi v zvezi s časom odločanja organov v postopkih, ki je sedaj določen dva meseca od prejema vlog in ne več od popolne vloge.

Skladno z 232. členom ZUP, o pritožbi zoper odločbo, ki jo je na prvi stopnji izdal nosilec javnega pooblastila, odloča organ, določen z zakonom. Glede na to, da se ukrep pomoči za nakup kurilnega olja nanaša zgolj na delovno področje ministrstva, pristojnega za kmetijstvo, je kot pristojni organ določeno to ministrstvo.

Določba opredeljuje tudi obveznost upravičencev, da hranijo originalna dokazila in dokumentacijo v zvezi z uveljavljanjem pomoči najmanj 10 let od dneva dodelitve pomoči. To zagotavlja sledljivost, verodostojnost in preverljivost podatkov, omogoča izvajanje nadzora ter morebitne postopke uveljavljanja pravic in obveznosti.

K 18. členu:

Člen ureja postopek uveljavljanja pomoči ter postopek odločanja centra za podpore z namenom dodelitve subvencije za nakup pnevmatik, ki se zaradi različne narave oz. vsebine ukrepa ter omejenosti sredstev nekoliko razlikuje od postopka dodeljevanja pomoči za nakup dizelskega goriva in kurilnega olja.

Tudi v tem primeru bo center za podpore o zahtevkih odločal skladno z določbami Zakona o splošnem upravnem postopku. Novela ZUP-I (Uradni list RS, št. 85/25) je uvedla pomembne postopkovne spremembe, med drugim tudi v zvezi s časom odločanja organov v postopkih, ki je sedaj določen dva meseca od prejema vloge in ne več od popolne vloge.

Skladno z 232. členom ZUP, o pritožbi zoper odločbo, ki jo je na prvi stopnji izdal nosilec javnega pooblastila, odloča organ, določen z zakonom. Glede na to, da se ukrep subvencije za nakup pnevmatik nanaša na delovno področje ministrstva, pristojnega za promet, je kot pristojni organ določeno zgolj to ministrstvo.

Določba opredeljuje tudi obveznost upravičencev, da hranijo originalna dokazila in dokumentacijo v zvezi z uveljavljanjem pomoči. To zagotavlja sledljivost, verodostojnost in preverljivost podatkov, omogoča izvajanje nadzora ter morebitne postopke uveljavljanja pravic in obveznosti.

K 19. členu:

Če bi se naknadno ugotovilo, da je bila pomoč oziroma subvencija izplačana neupravičeno ali v previsokem znesku, bi center za podpore z namenom vračila prekomerno izplačanega nadomestila, uporabil ustrezne procesne institute Zakona o splošnem upravnem postopku (tj. izredna pravna sredstva), v skladu z okoliščinami posameznega primera.

Prepoved prekomernega in večkratnega financiranja izhaja iz načela sorazmernosti iz točke 54 Začasnega okvira, pravil o kumulaciji iz točke 59 ter najvišje intenzivnosti pomoči iz točke 66(d) Začasnega okvira.

Glede zakonskih zamudnih obresti so pri državnih pomočeh so pravila drugačna kot to velja za slovenske predpise. Pri vračilu nezakonite ali nezdružljive državne pomoči se ne obračunajo zakonske zamudne obresti po slovenskem pravu, ampak obresti za vračilo državne pomoči po pravilih EU. Uredba Komisije (ES) št. 794/2004 izrecno ureja obrestno mero za vračilo pomoči, dodeljene v nasprotju s členom 108(3) PDEU.

K 20. členu:

Ker gre za dodeljevanje javnih sredstev je potrebno skladno z načelom transparentnosti porabe javnih sredstev objaviti prejemnike pomoči oziroma subvencij, v primeru dodeljevanja pomoči po pravilih de minimis je potrebno podatke vnašati tudi v za to vzpostavljene registre. Podatki o prejemnikih nadomestil se bodo objavljali skladno s sistemskim zakonom, to je Zakon o dostopu do informacij javnega značaja (ZDIJZ), ter z usmeritvami Informacijskega pooblaščenca.

Določba vzpostavlja tudi obveznost centra za podpore, da ministrstvu, pristojnemu za promet in ministrstvu, pristojnemu za kmetijstvo zagotovi celovit pregled nad izvajanjem ukrepa izplačevanja pomoči oziroma

subvencij. Namen poročila je zagotoviti transparentnost, učinkovit nadzor nad porabo sredstev in podlago za morebitne nadaljnje prilagoditve izvajanja ukrepa v prihodnje.

Zadnji trije odstavki se nanašajo na obveznosti iz Začasnega okvira, natančneje na obveznosti iz točk 75 do 79.

K 21. členu:

Pomoči in subvencije po predlogu zakona ter plačilo centru za podpore za njegovo izvajanje, se v celoti financirajo iz sredstev za podpore. Sredstva za podpore so sicer namenska sredstva, ki se oblikujejo v skladu z ZSROVE-1 in so namenjena le za zagotavljanje podpor ter druge namene, opredeljene z ZSROVE-1. Uporaba teh sredstev je torej sistemsko urejena v 16. členu ZSROVE-1 in ne vključuje možnosti porabe teh sredstev za namen predloga zakona. Zato je potrebno s predlogom zakona predpisati zakonsko podlago za dodaten namen uporabe teh sredstev (torej poleg namenov, ki so že določeni v 16. členu ZSROVE-1). Zgolj na podlagi ZSROVE-1 jih namreč ne bi bilo mogoče uporabiti, saj ne gre za namene, ki bi bilo opredeljeni z ZSROVE-1.

Z zadnjim odstavkom se določa posebna ureditev glede izvajalca, postopka dodelitve in vira financiranja pomoči oziroma subvencij po tem zakonu, ki ima zaradi interventne narave ukrepov prednost pred splošno ureditvijo iz ZPCP-2.

K 22. členu:

S členom se določajo pogoji za dodelitev pomoči za nakup dizelskega goriva v skladu z Začasnim okvirom Evropske komisije in sklepom Evropske komisije o odobritvi sheme.

Namen določbe je zagotoviti, da se pomoč dodeljuje le pod pogoji, ki so združljivi s pravili Evropske unije o državnih pomočeh..

Pomoč se ne sme dodeliti oziroma izplačati pred odobritvijo sheme s strani Evropske komisije. Če Evropska komisija v odločbi o odobritvi določi strožje ali dodatne pogoje, se pri dodelitvi pomoči upoštevajo tudi ti pogoji.

Določeni so časovni pogoji za nastanek upravičenih stroškov in rok za dodelitev pomoči, pri čemer predplačila niso dovoljena.

Člen določa tudi izključitev podjetij v težavah ter druge omejitve, ki izhajajo iz pravil Evropske unije o državnih pomočeh. Posebej je urejeno preprečevanje dodelitve pomoči podjetjem z neporavnanimi nalogi za vračilo nezakonite in nezdružljive državne pomoči.

Urejena so pravila glede kumulacije pomoči. Če upravičenec prejme več pomoči za iste dodatne stroške goriva, se pri preverjanju največje dovoljene intenzivnosti upoštevajo vse prejete pomoči in isti upravičeni stroški. Skupna pomoč ne sme preseči 70 odstotkov upravičenih dodatnih stroškov.

Upravičenec mora pred izdajo odločbe predložiti izjavo o drugih prejetih oziroma zaprosenih pomočeh in drugih javnih sredstvih za iste stroške. S tem se omogoča preverjanje dvojnega financiranja.

Center za podpore v odločbi navede ključne podatke o dodeljeni pomoči, vključno s številko odločbe Evropske komisije, zneskom pomoči, upravičenimi stroški, obdobjem upravičenosti in obveznostjo vračila.

K 23. členu:

Člen podrobno določa pogoje in pravno podlago za dodelitev pomoči za nakup dizelskega goriva v skladu z evropskim začasnim okvirom za ukrepe državne pomoči v podporo gospodarstvu zaradi krize na Bližnjem vzhodu. Pomoč se nanaša na gospodarske subjekte, kot so samostojni podjetniki, pravne osebe ter upravičenci ribištva in marikulture. Določeno je, da se pomoč dodeljuje v obliki neposrednih nepovratnih sredstev, njeno dejansko izplačevanje pa je vezano na predhodno uradno odobritev celotne sheme s strani Evropske komisije in pogoje iz njene odločbe.

Člen opredeljuje dva možna načina določitve višine pomoči, ki izhajata iz evropskih pravil. Če se pomoč dodeljuje na podlagi pokrivanja dodatnih stroškov, njena intenzivnost ne sme preseči 70 odstotkov upravičenih stroškov. V primeru uporabe alternativnega načina na podlagi meril oziroma približkov pa skupni nominalni znesek pomoči na posamezno podjetje po tem poglavju začasnega okvira ne sme preseči zgornje meje 50.000 eurov.

Pomemben del člena ureja pravila o kumulaciji pomoči in preprečevanju zlorab. Izrecno je prepovedano dvojno financiranje za iste upravičene stroške, pri združevanju z drugimi državnimi pomočmi ali pomočmi de minimis pa je treba dosledno upoštevati specifična pravila posamezne pravne podlage. Posebej so izpostavljena strožja pravila za primarno proizvodnjo ribiških proizvodov in proizvodov iz marikulture, kjer

veljajo dodatne sektorske omejitve in izključitve, ki preprečujejo dodelitev sredstev neupravičenim subjektom.

Zaradi zagotavljanja nadzora in skladnosti z evropskim pravnim redom mora upravičenec pred prejemom sredstev predložiti ustrezne izjave in dokazila za preverjanje vseh pogojev. Vse podrobne evidence in spremljajoča dokumentacija o dodeljenih sredstvih pa se morajo hraniti v skladu z zakonsko določenim rokom, kar organom omogoča naknadno preverjanje zakonitosti porabe javnih sredstev.

K 24. členu:

Člen določa pogoje za dodelitev ukrepov, ki se izvajajo kot pomoč de minimis v skladu z Uredbo Komisije (EU) 2023/2831.

Ureditve se uporablja za subvencijo za nakup in namestitve pnevmatik ter za določene ukrepe na področju kmetijstva in gozdarstva, za katere se pomoč dodeljuje v okviru splošnega pravila de minimis.

Določa se najvišji skupni znesek pomoči de minimis za enotno podjetje v katerem koli triletnem obdobju. Hkrati so določena pravila za ugotavljanje, katera podjetja se štejejo za enotno podjetje.

Urejena so pravila glede kumulacije pomoči de minimis z drugimi pomočmi. Namen teh določb je preprečiti preseganje največje dovoljene intenzivnosti oziroma zneska pomoči.

Določene so tudi dejavnosti, ki so izključene iz področja uporabe Uredbe 2023/2831/EU, ter način obravnave podjetij, ki poleg izključenih dejavnosti opravljajo tudi druge dejavnosti, za katere se uredba uporablja.

Dajalec pomoči mora pred dodelitvijo preveriti prejete pomoči de minimis in druge pomoči za iste upravičene stroške ter od prejemnika pridobiti ustrezne izjave.

Določene so tudi obveznosti poročanja in vodenja evidenc.

K 25. členu:

Ta člen določa pogoje za dodelitev pomoči de minimis na področju kmetijstva v skladu z Uredbo Komisije (EU) št. 1408/2013.

Določba se uporablja za ukrep iz 9. člena, razen za upravičenca iz tretje alineje 8. člena, ter za ukrepa iz 10. in 13. člena, kadar se pomoč nanaša na primarno proizvodnjo kmetijskih proizvodov.

Namen ureditve je zagotoviti, da se pomoč kmetijskim upravičencem dodeljuje v okviru posebnih pravil de minimis, ki veljajo za kmetijski sektor.

Če upravičenec poleg primarne kmetijske proizvodnje opravlja tudi dejavnosti, ki sodijo pod druge uredbe o pomočeh de minimis, mora z ločitvijo dejavnosti oziroma stroškov zagotoviti, da pomoč, dodeljena po posamezni uredbi, ne koristi dejavnostim, za katere ta uredba ni dovoljena.

Urejena so tudi pravila glede kumulacije pomoči in upoštevanja že prejetih pomoči v relevantnem obdobju.

Če bi bila z novo pomočjo presežena dovoljena zgornja meja, se pomoč ustrezno zniža.

Dajalec pomoči mora pred dodelitvijo preveriti že prejete pomoči de minimis ter zagotoviti poročanje in vodenje evidenc. S tem se omogoča nadzor nad upoštevanjem omejitev, ki veljajo za pomoč de minimis v kmetijstvu, gozdarstvu, ribištvu in marikulturi.

K 26. členu:

Člen določa roke za objavo javnih pozivov ter za vzpostavitev informacijskega sistema (spletne aplikacije), ki je vezan na objavo javnega poziva, saj je vsebina aplikacije odvisna od vsebine javnega poziva. Zaradi zagotavljanja načela enakosti vlagateljev morajo biti pogoji objavljeni preden je določen rok za oddajo vloge, z namenom, da se upravičenci seznani s pogoji in pripravijo na oddajo vloge. V tem času se vzpostavi aplikacija za oddajo vlog, rok za oddajo vlog in druge potrebne informacije glede načina oddaje vlog pa so določene in objavljene že v javnem pozivu.

Zaradi jasnosti je potrebno posebej izpostaviti, da bo v praksi šlo za dva poziva in dve aplikaciji (ločeno za pomoč za nakup dizelskega goriva in kurilnega olja ter za subvencije za nakup pnevmatik za poziv)..

Javni poziv za ukrep upravičenosti do pomoči za nakup dizelskega goriva bo objavljen po pridobitvi soglasja Evropske komisije, da je skladen s pravili državnih pomoči, tj. z Začasnim okvirom.

K 27. členu:

2. oddelek II. poglavja tega zakona se začne uporabljati po pridobitvi pozitivne odločbe Evropske komisije o združljivosti pomoči z notranjim trgovom.

K 28. členu:

V končni določbi je določeno, da zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu RS.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO
/

V. PREDLOG ZA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA PO NUJNEM ALI SKRAJŠANEM POSTOPKU

V skladu s 143. členom Poslovnika državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10, 80/13, 38/17, 46/20, 105/21 – odl. US, 111/21, 58/23 in 35/24) Vlada Republike Slovenije predlaga, da se predlog zakona obravnava po nujnem zakonodajnem postopku, zato da se preprečijo težko popravljive posledice za delovanje države.

Mednarodni trg nafte in naftnih derivatov je v letu 2026 izpostavljen izredni geopolitični negotovosti. Konflikt na Bližnjem vzhodu in z njim povezane motnje plovbe skozi Hormuško ožino, ki predstavlja ključno tranzitno pot za približno petino svetovnih naftnih tokov, resno povečujejo tveganja za stabilno dobavo surove nafte in naftnih derivatov. Ladijski promet skozi to ožino je v začetku septembra 2026 še vedno izrazito omejen, zaradi česar je evropski trg pogonskih goriv še posebej občutljiv na motnje v dobavni verigi.

Republika Slovenija nima lastnih pomembnih nahajališč nafte niti delujoče rafinerije, zaradi česar so klasična fosilna goriva v celoti uvožena. Veljavni nacionalni mehanizem oblikovanja cen temelji na borznih cenah naftnih derivatov po viru PLATTS European Marketscan ter gibanju tečaja USD/EUR. Modelske cene se v letu 2026 izračunavajo na podlagi sedemdnevni povprečij petih borznih kotacij, kar v praksi pomeni razmeroma hiter in neposreden prenos mednarodnih cenovnih šokov v domače maloprodajne cene.

Zunanji šoki se v majhnih, uvozno odvisnih državah, kot je Republika Slovenija, nemudoma odrazijo v povečanju stroškov v dobavni verigi. Ker Republika Slovenija na nastanek globalnih geopolitičnih šokov nima vpliva, lahko le z ustreznimi začasnimi interventnimi ukrepi aktivno zmanjša njihov vpliv.

Povišane in nihajoče cene energentov izrazito negativno vplivajo na stroškovno učinkovitost izvajanja dejavnosti, pri katerih poraba goriva predstavlja ključen del operativnih poslovnih stroškov. To je posebej kritično v sektorjih cestnega prevoznitva, kmetijstva, gozdarstva in ribištva, kjer je poraba dizelskega goriva neposredno in neločljivo povezana z izvajanjem osnovne dejavnosti.

Cestno prevoznitvo in logistika delujeta kot horizontalni dejavnosti, katerih vhodni stroški se verižno prenašajo v končne cene transporta, hrane, industrijskega blaga, gradbenih materialov in drugih storitev. Tudi v kmetijstvu, gozdarstvu in ribištvu gorivo predstavlja neposreden in nepogrešljiv proizvodni vložek pri primarnih opravilih, kot so obdelava tal, setev, nega posevkov, spravilo pridelka, izvajanje živinoreje ter transport. Nadzorovana in ciljno usmerjena pomoč tema izpostavljenima sektorjema zato neposredno blaži primarni stroškovni šok upravičencev. Posredno pa tovrstno ukrepanje ključno prispeva k zmanjševanju sekundarnih inflacijskih pritiskov na celotno gospodarstvo, ohranja konkurenčnost prevoznega sektorja ter stabilizira cene znotraj celotne prehranske in oskrbovalne verige.

Zaradi navedenega se predlaga, da se zakon sprejme po nujnem zakonodajnem postopku, da se preprečijo težko popravljive posledice za delovanje države.

VI. PRILOGE

Priloge niso priložene.